

Gerçek

Sayı 109

17 EYLÜL 1979

500 Kuruş

AP'nin Hesabı:
Anayasa
Değişikliğini
Zorlamak

Son günlerin seçimleri de kapsayan güncel siyasal olayların arasında Anayasa değişikliği için gösterilen yoğun çabaların özel bir önem taşıdığı bildiriliyor. Bilindiği gibi, Adalet Partisi, geçtiğimiz hafta başında Anayasa değişikliği konusundaki görüşünü yineledikten sonra, bu konuda CHP ile işbirliği yapmaya hazır olduğunu belirtmişti.

AP'nin öteden beri öne sürdüğü bu anti-demokratik istemin yeniden gündeme getirilmesinin rastlantı olmadığı belirtilmektedir. Bu konuda sermaye çevrelerinde ve onun çeşitli baskı güçlerinde yoğun çabalar sürmektedir. 12 Mart döneminde 60 kadar maddeyle geriye doğru değiştirilen 1961 Anayasasının son demokratik kalıntıların da yokedilmesi istenmektedir.

Bu konuda CHP'nin de katılacağı değişiklik tasarılarının saptanıp hazırlanmasına çalışılmaktadır. Ekonomik güçlükler ve terör önlemedeki başarısızlıklarından ötürü zorlanan CHP yöneticilerinin Anayasa'da yeni anti-demokratik değişiklikler konusunu bir politik pazarlık sorunu yapacakları anlaşılmaktadır. Gerçi Anayasa Mahkemesi eski başkanı CHP Sivas senatörü Muhittin Taylan, kendisine soru yönelten gazeteciye, anayasa değişikliğinden yana olmadığını söylemiştir. Ama Taylan'ın CHP yönetimini bağlayan bir parlamenter olmadığı da bilinmektedir.

Nitekim CHP'de yetkili bir konumda bulunan Grup Başkanvekili Altan Öymen ise konuyla ilgili bir soruya verdiği ce-

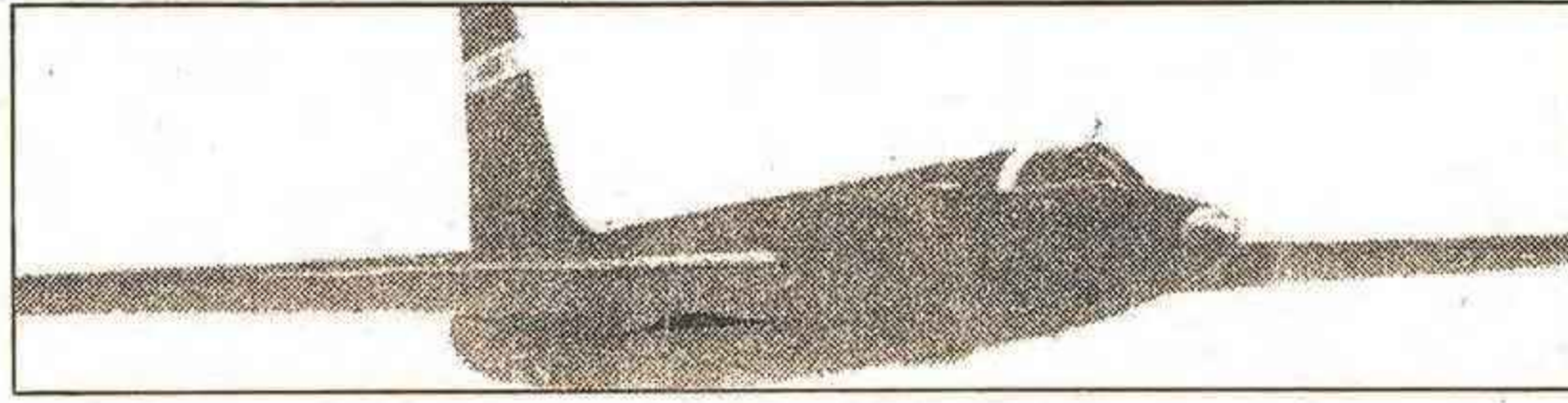
- Sermaye ve tüm anti-demokratik çevreler Anayasanın geriye doğru değiştirilmesi için yoğun çaba harcıyorlar.
- Siyasal demokrasiye, işçi haklarına ve ulusal demokratik mücadeleye karşı yeni hükümler öngörülüyor.

vapta Anayasa değişikliğine karşı çıkmamıştır. Öymen, «o ayrı bir konu» dedikten sonra gereksinme durumunda anayasanın değiştirilebileceğini söylemiştir. Bu demektir CHP'nin Anayasa değişikliğine yeşil ışık yakabileceği, ama bunun karşılığında kendi parti hesaplarına uygun bazı isteklerde bulunacağı izlenimini uyandırmaktadır.

Öte yandan, silahlı kuvvetlerin üst kademelerinde anayasa değişikliği konusunda istekler olduğu, Demirel'in bunu da bir koz olarak oynadığı verilen haberler arasındadır.

Öngörülen değişiklikler henüz madde madde saptanmamış olmakla birlikte, getirilmek istenen hükümler, siyasal demokrasiye daha da kısacak, işçi haklarına, özellikle grev hakkına yeni kayıtlar getirecek, ulusal demokratik mücadeleye yeni baskılar uygulayacak niteliktedir.

Anayasada yapılmak istenen anti-demokratik değişiklikler, onlara bağlı yasaları da kapsamaktadır. Bu durumda, siyasal partiler, dernekler, toplantı ve gösteri yürüyüşleri, siyasal partiler ve seçim yasalarının, basın yasasının, sendikalar ve toplu sözleşmeler yasasının, ceza yasasının, sığınma yasasının ve diğer bazı temel yasaların da geriye doğru değiştirilmesi amaçlanmaktadır.

U-2 Uçuşlarına
İzin Verileceği Öne Sürüldü

ABD'nin Türk hava sahası üzerinden uçuşları tasarladığı U-2 uçuşlarına Türkiye'nin izin verileceği öne sürüldü. International Herald Tribune gazetesinin haberine göre, Washington'da üst düzeyde bir Türk diplomatı bu konuda bir açıklama yaparak Türkiye Hükümetinin hâlâ daha U-2 uçuşlarına izin vermesi ihtimali olduğunu belirtmiştir.

İran'daki şubat devriminden sonra bu ülkedeki casusluk üslerini kaybeden ABD, Sovyetlere yönelik haberalma faaliyetlerinde doğan boşluğu doldurmak amacıyla U-2 casus uçakla-

rının Türk hava sahası üzerindeki uçuşlarını sürdürmektedir. Ancak ülke içinde gelişen tepkiler sonucu Başbakan ve Genel Kurmay Başkanı açıklamalar yaparak U-2 uçuşlarına izin verilmeyeceğini belirtmişlerdir.

metinin hâlâ daha U-2 uçuşlarına izin vermesi ihtimali olduğunu belirtmiştir.

İran'daki şubat devriminden sonra bu ülkedeki casusluk üslerini kaybeden ABD, Sovyetlere yönelik haberalma faaliyetlerinde doğan boşluğu doldurmak amacıyla U-2 casus uçakla-

Ahmet Zeydan CHP'ye
Dönerken Pazarlık Yapmış

Hakkari (Özel) — Geçenlerde CHP'den istifa ettikten sonra yeniden partiye dönen Hakkari milletvekili Ahmet Zeydan'ın CHP yöneticileriyle çeşitli pazarlıklardan sonra geri dönme kararı kabul ettiği bildiriliyor. Gazetemiz Hakkari muhabirinin bildirdiğine göre, CHP genel Sekreteri Mustafa Üstündağ'ın başkanlığını yaptığı ve Ali To-

puz'un da içinde bulunduğu CHP heyetinin Ahmet Zeydan'la yaptığı pazarlığın koşulları arasında Hakkari Valisinin başka bir ile tayini, Hakkari TÖB-DEY yöneticisi öğretmenlerin de keza başka illere gönderilmesi, YSE ve Karayollarından Hakkari'ye nakillerin yapılması yer almaktadır.

Ahmet Zeydan, CHP'ye dönüş

çin bu isteklerle de yetinmemiş, CHP'li Hakkari Belediye Başkanının partiden ihracını da dayatmıştır. Ayrıca Zeydan, 14 Ekim seçimlerinde Hakkari'de AP adayını destekleyeceğini söylemiş, CHP yöneticileri ise buna razı olarak, kendisinin «milletvekili olarak CHP'de bulunmasının yerli olacağı» belirtmişlerdir.

Gazetemizin
TRT'ye Verdiği İlândan
«Sosyalizm» Sözcüğü Çıkarıldı

Gazetemizin günlük yayına geçiş nedeniyle televizyona verdiği ilânda yer alan «sosyalizm» ve «sosyalistler» sözcükleri çıkarılmıştır.

İlanın grafik düzeninde yer alan «Demokrasi-Bağımsızlık-Sosyalizm İçin» deyimindeki sosyalizm sözcüğü ile, «Sosyalistlerin Birliği»

çin» ibaresi metin dışı bırakılmıştır.

TRT yetkilileri çıkardıkları bölümlerin TRT ilkelere uymadığını ve seçim yasalarını çiğnediklerini öne sürmüşlerdir.

Oysa, bilindiği gibi TRT'nin reklamlarda seçim yasalarına uyması ancak seçime katılan partilerden birinin propagandasının yapılmasına, ya da hükümetteki partilerin eleştirilmesine engeldir. Gazetemizin televizyona verilen ilânında «TRT'nin seçim yasalarına aykırı bir yanı yoktur».

Olsa olsa bu ilândaki SOSYALİZM sözcüğü, TRT'nin genel ilkelere aykırıdır. Bir başka deyişle, yetkililer «sosyalizm» ve «sosyalistler» sözcüğünün TRT'de geçmesini istememektedirler.

Bu konuda gazetemiz adına açıklama yapan Ali Kar, TRT'nin tutumunu kinayarak şöyle demiştir: «Şayet sermaye sınıfının bir gazetesi TRT'ye verdiği bir ilânda «Hür Teşebbüs ve Kapitalizm İçin» ibaresini kullansaydı, hiç kuşkusuz, bu sözler sansüre uğramayarak TRT'nin ilkelere ve TRT'ye özgü seçim mevzuatına uygun olurdu. Ama, işçi sınıfının ve emekçi halkın bir gazetesi, kapitalizme karşı olduğu için, onun ilânındaki «sosyalizm» sözcüğü TRT tarafından sansür edilmektedir.»

Darbeci
Sampson
Sığınacak
Ülke Arıyor

Lefköşe, — 15 Temmuz 1974 darbesinin sekiz günlük cumhurbaşkanı Eoka'cı Nikos Sampson'un Avrupa'da sürekli sığınacağı bir ülke aradığı bildirildi.

Yargılanarak 20 yıl hapse mahkum edilen, ancak cezasının ikinci yılını çekirken rahatsızlanarak tedavi için salıverilen ve Almanya'ya giden Eoka'cı Nikos Sampson'a ne Alman ne de Amerikan makamları sürekli yerleşme izni verdi.

Halen Münih'te bulunan Nikos Sampson'un herhangi bir hastaneye yatmadığını bildiren Apo Yevmatini adındaki Yunan Gazetesine göre kendisini muayene eden Yunanlı bir doktor da hiçbir ciddi rahatsızlığı bulunmadığını saptadı.

Nikos Sampson ise Avrupa'yı yerleşmek istediği yolundaki haberler üzerine bir açıklama yaptı «ben Kıbrıs alt bir insanım, tedavi tamamlandıktan sonra Kıbrıs döneyim», dedi.

Maden-İş MESS İle Pazarlıkta
Enflasyon Oranı Ölçü Alınacak

İstanbul (a.a.) — Türkiye Maden-İş Genel Başkan vekili ve toplu iş sözleşme dairesi başkanı Kemal Daysal, «MESS ile toplu pazarlıkta isteyeceğimiz ücret artışını, son 20 ayda yüzde 176'ya varan enflasyon oranı ile bu hızın önümüzdeki iki yıllık artışı belirliyoruz. Bizim için makul ölçü budur» demiştir.

Kemal Daysal, Anadolu Ajansı'na yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Kemal Daysal, Türkiye Maden-İş yetkilileri kurulunun, MESS

si'ne yaptığı açıklamada, önümüzdeki Ekim ayında Türkiye Maden Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) ile başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türkiye Maden-İş'in 112 işyerinde çalışan 35 bin işçiyi temsil edeceğini belirtmiştir.

Gerçek
DurumSosyalist
hareketin birliği

Türkiye zor bir dönemden geçiyor. Emekçi halk yığınları çetin koşullarla karşı karşıya bulunuyor. Türkiye'nin ekonomik ve sosyal düzeninin kaçınılmaz bir sonucu olan bunalımın yükü bütünüyle emekçi sınıf ve katmanların omuzlarına yüklenmiş durumda. Empiryalistlerin ve yerli işbirlikçilerinin sınıfsal ve ulusal tahakkümü, sömürüyü sürdürmek amacıyla şiddetlendirilmek isteniyor. Ama egemen güçler rahat değil.

Egemen güçler cephesinde şaşkınlık ve telaş var. Çünkü karşılarında hızla gelişen bir toplum-sal uyanışın ve giderek güçlenen namzet bir halk hareketinin bulunduğunu görüyorlar. Yükselen emekçi sınıf mücadelesi — içinde taşıdığı tüm zaafırlara ve eksiklere rağmen, şu anki kendiliğinden karaktere rağmen — gene de ileri boyutlarda. Emekçi halk güçlerinin sömürüye ve her türlü baskıya karşı gelişen mücadelesi, bir yandan kapitalist egemenliğin ve sistemin temellerini sarsıyor, öte yandan sömürücü zümreler arasındaki çıkar çekişmelerinin de derinleşmesini sonuçluyor.

Tekelci burjuvazi son on yıl içinde 11 hükümet deneği halde kendisine çıkar yol bulamadı. Ve bulamayacak da. Bunlar arasında en son başvurduğu sosyal demokrasi silahının da ne çabuk paslandı herkeşe görüldü. Kitleleri reformcu hayallerle oyalama oyunu tutmadı. Emekçilerin bazı ekonomik-demokratik acil taleplerine bol vaatlerde bulunarak iktidara gelen sosyal demokrasinin, biraktınz kendi reformcu düşlerini gerçekleştirme, eskiden savunduğu burjuva demokratik ilkelere bile sırt çevirdiği son 20 ayda yaşandı.

Devamı 5. sayfada

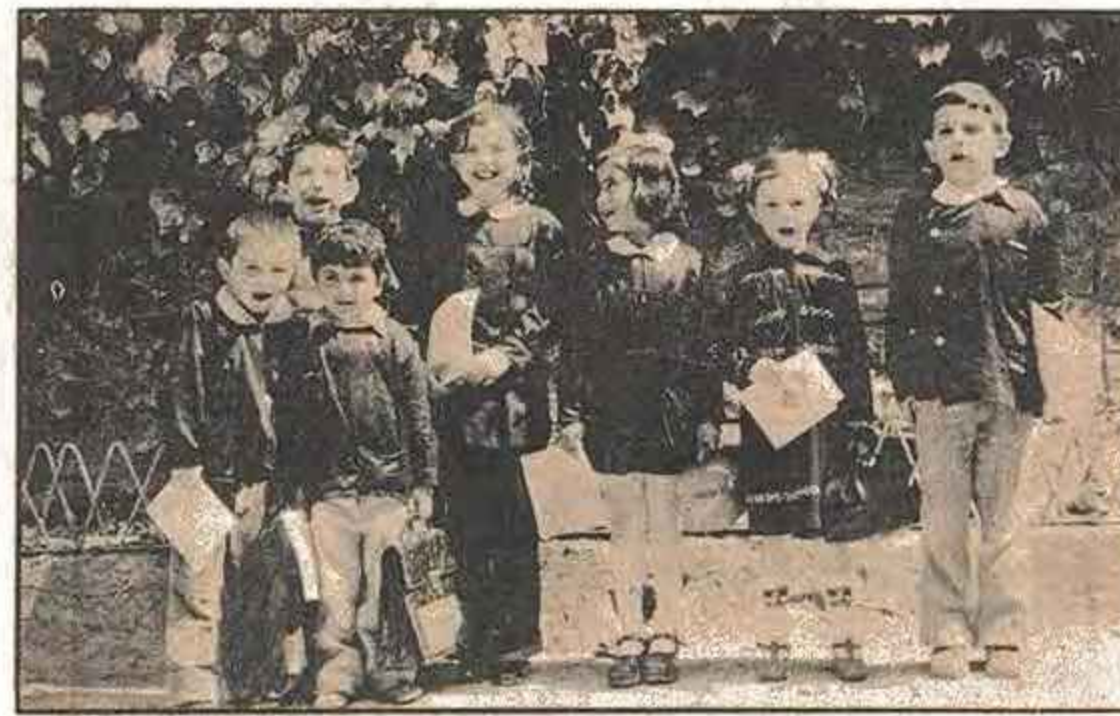
İlk Okullar Açılıyor

Birçok ilde ilkokullar açılıyor. Diğerlerinde de önümüzdeki haftalar açılacak. Her yıl bu günler, tüm halkın dikkatleri okullarda, özellikle ilk öğretimde odaklanır. 50 küsur yıldır, defalarca eğitim seferberlikleri ilân edilmesine, yasalar konulmasına rağmen sorun, çözülmemiş, hatta giderek çıkmazlara sokulmuştur. Öğrenci, öğretmen, veli bu labirent içerisinde kurtuluşu gösteren bir ışık aramaktadır.

Bilindiği gibi Türkiye'de her yurttaşın ilköğretim görmesi Anayasal zorunluluktur. Devletin bu zorunluluğu yerine getirmesi, tüm yerleşik yerlerinde okul açması Anayasal görevidir. Devletin bu görevini yerine getirmeye oranına okullaşma oranı diyoruz. İkinci V. yıllık Kalkınma Planına göre okullaşma oranı 1971-1972 öğretim yılında yüzde 92, 1976-1977'de yüzde 93'dü. Yaklaşık 4500 köyde okul yoktur. Ve 2 milyon çocuk okulsuzdur.

Açılan okulların okul niteliğinde anlaşıya göre değişmektedir. 1972 yılında yurdumuzdaki 38.292 ilköğretim, 14.140'ı tek derslikli, 11.752'si 2 derslikli; 3.671'i üç derslikli, 1.261'i dört derslikli, ancak 5.468'i beş ya da daha çok dersliklidir. Okullarımızın yarıdan çoğunda birleştirilmiş sınıflarda öğretim yapılmakta, bir öğretmen 2, 3, 4, 5 sınıfı birden okutmaktadır.

Sorunun bir başka yanı da, derslik olmasından 2.11, 3'ü öğretimde gidilmesidir. O kadar ki bugün ikili öğretim doğalla-

ştır. Milli Eğitim Bakanları, yıllardır ilköğretim Haftası açış konuşmalarında «Bu yıl üçlü öğretim olmayacak» demelerine rağmen sorun çözülmemekte, hatta zaman zaman dörtlü öğretim bile yapılmaktadır. Çünkü artan nüfus ve okur-yazar olmayanların okula gitmeleri için gerekli oranda okul açılmamaktadır. 1974-75 öğretim yılında 8000 derslik ihtiyacı varken ancak bunun yarısı kadar 4000 derslik yapılabilmektedir.

Yetersiz derslik sayısı, bir öğretmene düşen öğrenci sayısını artırmaktadır. 222 sayılı yasa «Birleştirilmiş sınıflar dahil bir öğretmene düşen öğrenci sayısı 40 dan fazla olamaz» demesine rağmen, sınıflardaki öğrenci sayısının 50-60 olması hiç kimseye yadırganmamaktadır.

Sorunların çözümü için yasalar koymak, planlar yapmak yeterli olmuyor. O yasaları uygulamak, planların gereğini yerine getirmek şart. Yasalara göre Devlet gelirlerinin % 3'ü, özel idare gelirlerinin % 20'si, köy gelirlerinin % 10'u temel eğitime ayrılması gerekir. Oysa bun-

ların hiçbirini gerçekleştirilmemektedir. Yani Devlet yasal zorunluluğunu yerine getirmemektedir. Örneğin II. V. yıllık kalkınma planında ilköğretime öngörülen ödeneğin % 47,7'si yasa emrine karşın verilmemiştir. İlköğretim sorunu yalnız derslik yapmak, öğretmen bulmakla sınırlanabilir. Sorunun en yakıcı taraflarından biri de anne-babayı ilgilendiren okul masraflarıdır.

Anne-babalar çocuklarını gönderecek okulun yanısıra okul masraflarını da kara kara düşünmektedir. Zaten büyük açıklar veren aile bütçelerine, okul masraflarının katılması güç yükler getirmektedir.

En ucuzu 300-350 TL. olan önlükler, tenezi 15 TL. olan bir kurşunkalem, 400-500 TL. olan çanta, bulunmayan kitaplar, bugün ailelerin başsorunudur. Bütün bu sorun ve yetersizliklere, eğitiminin tüketici, özünlemeci, yaşadığı topluma yabancı, yoz insanları yetiştirdiğini de eklersek sorunun önemli ve gelişiminin sağlığı için daha iyi anlaşılır.

Ahmet Kaçmaz:
«Seçimlerde
CHP'ye Oy
Verilmesini
İstemek,
MC Partilerinin
Degirmenine Su
Taşmaktır»

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, CHP'nin halka yaptığı vaatlerin hiç birini yerine getirmeyerek, emekçilere bir yarar sağlamayacağını gösterdiğini, bu nedenle CHP'ye oy verilmesini istemenin emekçilerin gerçek eğilimlerine zıt düşmekten başka sonuç vermeyeceğini söyledi. Ahmet Kaçmaz, «Böylece, bir seçim zaferi kazanarak hükümeti çökmeyi hesaplayan AP ve yandaşlarının deşirmesine su taşınmış olacaktır», dedi.

Ahmet Kaçmaz gazetemize verdiği demeçte özetle şunları söyledi:

«Sol bölünmüştür, solda güçlü bir alternatif yoktur» gerekçeleriyle önümüzdeki seçimlerde CHP'nin desteklenmesini istemek ve önermek — eğer bu solculuk adına yapıyorsa — emekçi halkı karşı işlenmiş bir işlenmiş bir suçtur. Hükümet kurmadan önce demokratik ve ekonomik vaatlerde bulunan Halk Partisi, bunların

Devamı 5. sayfada

«Kimliği Bilinmeyen
Kişiler»
Eylemlerini SürdürüyorGECE BEKÇİSİNİ AĞIR YARALAYANLAR
ARANIYOR

Hasköy başkomserliğinde görevli bir gece bekçisini ağır yaralayan bilinmeyen kişilerin saptanması için arama çalışmaları sürüyor. Cumartesi günü sabaha karşı devriye görevini yapan 26 yaşındaki gece bekçisi Mehmet Akbulut, un fabrikasının önünde kimlikleri belirlenemeyen iki kişinin açtığı yayılım ateşi sonucunda ağır yaralanmış ve koma halinde Guraba hastahanesine kaldırılmıştı.

AKSARAY'DA İKİ KEZ OTOMOBİLDEN ÇEVREYE
ATEŞ AÇILAR

Aksaray Kürkçübaşı mahallesinde bir buçuk saat ara ile plakaları saptanmayan otomobillerden bilinmeyen kişiler çevreye ateş açtılar. Olayda ölen ya da yaralanan olmadı, herhangi bir neden de bulunamadı.

MERSİN'DE İŞ HANINA BOMBA KONDU

Mersin'de kimliği bilinmeyen kişiler tarafından Gümrük meydanındaki bir iş hanına cuma gecesi konulan bomba 10 dükkân ve iki bankanın hasar görmesine yol açtı. Tahrip gücü çok fazla olan bombayı koruyanlar aranıyor.

İTFAİYESİNİN OTOMOBİLİNE PATLAYICI ATILDI

Fikirtepe'de Kadıköy itfaiyesinde görevli Mehmet Çimrin otomobili kimliği belirlenemeyen kişiler tarafından patlayıcı madde atıldı. Otomobil hasar gördü, bazı evlerin camları kırıldı.

KAHVE TARAYAN DÖRT FAŞİST
YAKALANDI

Balıkesir'de bir kahvehaneyi 12 Eylül günü tabanca ile tarayarak üç kişinin ağır yaralanmasına neden olan dört faşist yakalandı. Şeref Demirtaş, Arif Mutlu, Celal Atalay ve Mustafa Solmaz adlı sanıklar gözaltına alındı.

İleri Gözetleme ve Seçim

«İleri gözetleme» askerlikte ve özellikle «top» dövmek mümkündür. Aksi halde topçunun sağlığı çuluk» dalında iki sözcüğün de anlamına tıpatıp uy- atış yapmasına imkan yoktur. Sınıf savaşımında da «İleri gözetleme»ye benzer bir görevi anlatan deyimdir. Çıplak gözle ya da Sınıf savaşımında da «İleri gözetleme»ye benzer dürbünle ileri hatlarda, düşmanı gözetleyen, arazi tilebilir görevler vardır. Üstelik görevler daha da nin durumunu, hedefin yerini, cinsini, boyutlarını zordur. Çünkü, askeri bir birlikte eğitim ve ha- telli telsiz araçlarla birliğine ulaştırın görevliye zır ileri gözetleyicilerle işe girişildiği halde, sınıf «İleri gözetleyici» denilmekte ve böyleleri birliğin savaşımında ileri gözetleyiciler sınıf çatışmalarının yürekli, bilgili, yetişkin elemanları arasından seçil- akış içinde kazandıkları deneyimlerle kitlelerin ara- sından yetiştirilir. Doğruluğundan emin oldukları bilgileri kitlelere ancak bu ileri gözetleyiciler vere- bilecek ve kitleler ancak bu bilgilerle hedefleri bu- gal engellerin arkasında bulunan hedeflere isabetli labilecektir.

Savaşta topcular uzun menzilli silahları ile ön- de savaşan birliklere destek sağlayabilmek için do- bilecek ve kitleler ancak bu bilgilerle hedefleri bu- gal engellerin arkasında bulunan hedeflere isabetli labilecektir. Ülkemizde yıllardanberi faşizme, kanalizme idare Merkezi» ileri gözetleyicilerden gelen bilgilere ve emperyalizme karşı bir savaşım veriliyor. Bu göre önce tanzim satışları ile sonra da bunları kay- savaşım içinde yetmiş devrimciler ve örgütler dırmak sureti ile hedefi bulabilecektir. İleri gözet- «İleri gözetleme» görevini de yapıyorlar. Ancak de- leyicilerden gelen bilgiler «hatasız» ise hedefleri mokrasi cephesinde yer alan ve alabilecek olan kit-

lelere ulaştırılan bilgi ve deneyimler, kitleleri sa- vaşıma katmağa yetmemektedir. Bu görevin hakkı ile başarıldığını söylemek bu nedenle imkânsızdır.

Bugün faşizm, bütün gücü ile işçi ve emekçi sınıflara yüklediği ve onları tehdit ettiği halde, örgütlenmiş ileri ve demokrat güçlerin anti-faşist bir platform'da bir araya gelemeyleşlerini kitlelere izah etmeğe elbette imkân yoktur.

Bu güne değin, birlik ve platform çağrıları, güçbirliği önerileri, ortak eylem girişimleri başa- rıya ulaşmamıştır.

Demokrasi güçleri bir eylem birliğini gerçek- leştiremedikleri sürece kitlelere teorik ve pratik önerilerini anlatma olanaklarını bulamayacaklardır.

Kitlelerin kısmi senato seçimleri ile karşı ka- rşıya geldikleri bu seçim döneminde, seçime katılan sosyalist ve ilerici partiler ve bağımsız adayları onları destekleyen demokratik örgütler, bazı bölgeler- de, yasal seçim toplantılarından birkaçını, anti-faşist bir gösteri niteliğine yükselterek, herbirinin sözcülerinin faşizme karşı savaşımında önerileri ne

ise onu dile getirerek, hem faşizme karşı ortak bir savaşım verilebileceğini, hem de seçim sonrası ör- gütlere zorlayacak olan anti-faşist güç birliği öneri- lerinin temeli olabilecek bir girişimi gerçekleştir- bilirlir.

Bu seçimde, sosyalist ve ilerici parti ve aday- ların beklenen oyları alamaması halinde, faşizmin saldırısını yoğunlaştıracağı ve bunu kitlelerden ko- pukluğun sonucu olarak yorumlayacağı anlaşılmak- tadır.

Bu saldırıyı durduracak olan elbette örgütlü savaşımıdır.

Ancak, sosyalist ve ilerici demokrat örgütlerin tek tek kendi alanlarında verdikleri savaşım la fa- şist saldırıyı durdurmalarına imkân yoktur. Anti-faşist bir cephe'de tüm güçlerin birlikte verecekleri savaşım la faşizm yenilecektir.

Bu birlikleliğin başlangıcı olarak seçim topla- nı, tüm engeller aşılarak, ortak anti-faşist bir ni- teliğe yükseltilebilir.

Böyle bir eyleme katkıda bulunmak seçimde fazla oy almaktan daha mı az değerlidir?

Tektaş Ağaoglu Bakış

Anayasa Değiştirme ve Demokrasi Düşmanlığı

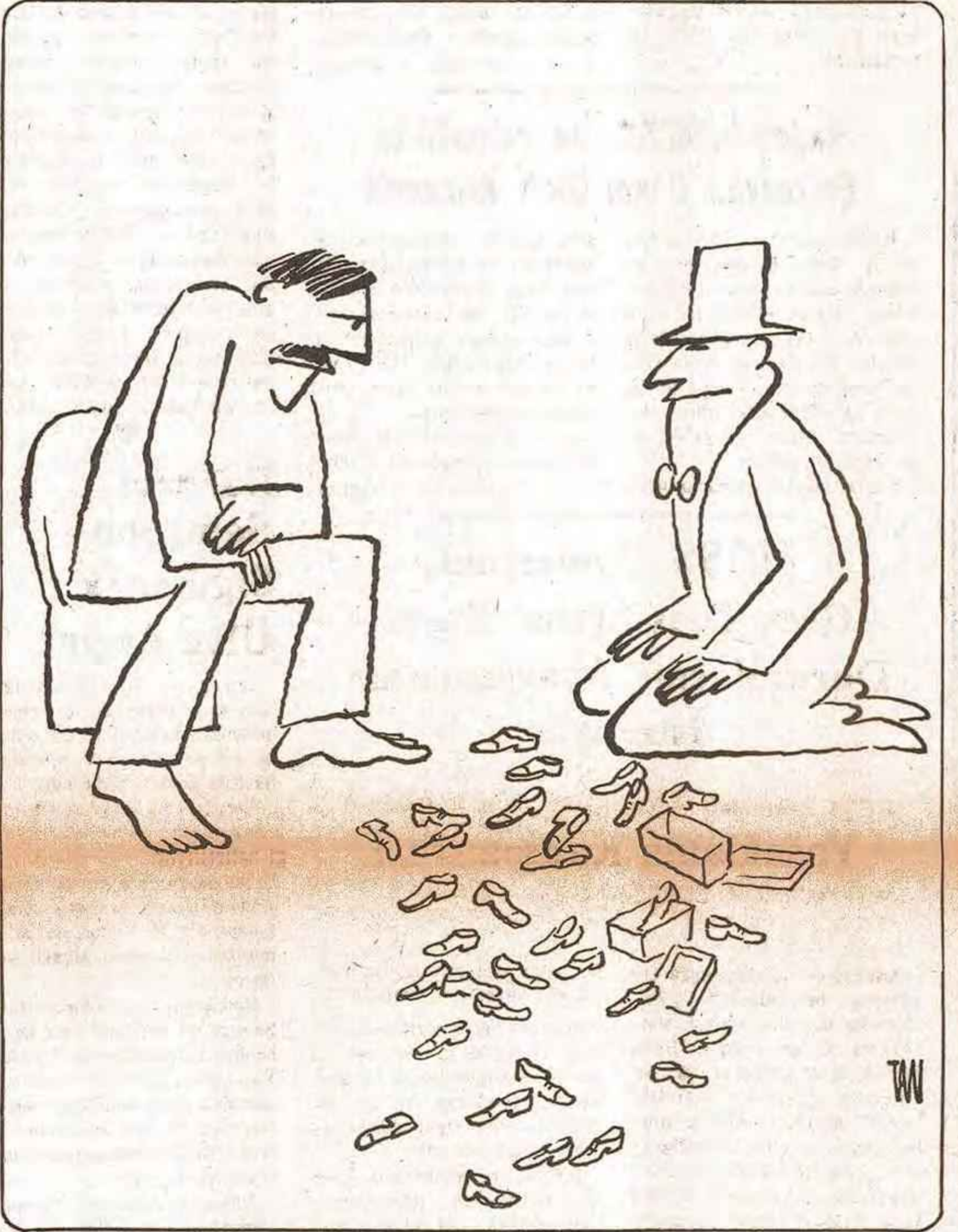
Yasakçı eğilimlere fırsat ve meydan verildikçe yasakçılar gemi azya alacaklardır. Bunun ke- sin kanıtlarından biri faşist terörü kendilerine dayanak yapıp gerekçe olarak kullanan karan- lık güçlerin son günlerde yeni anayasa değişik- liği önerileriyle yine piyasaya çıkmış olma- lardır.

Anayasada yeni değişiklikten kasıt, açık- ça ortada ki, emekçilerin ve faşizmden çıkarı olmayan tüm halk kesimlerinin demokratik hak ve özgürlüklerine kastetmektir. Demok- rasi halk güçlerine yarıyor. Onun için halk güçleri bir yandan mevcut kısıtlı demokrasiye sahip çıkarken, bir yandan da daha kapsamlı ve devrimci içerikli demokratik haklar için mücadele ediyorlar. Halk düşmanları da bunun böyle olduğunu pekâlâ biliyorlar, onun için de- mokrasiyi halka çok görüyorlar ve ikide bir anayasal hak ve özgürlüklere saldırıyorlar. Fa- şist terörü meşrulaştırıp kullanmak için terö- rün kaynağının özgürlükler olduğunu söylü- yorlar. Demirel'in, Toker'in, Narin'in, bur- juva basınını çıkartkan kalemşörlülerinin, «Ana- yasa değişmeli!» diye şimdi hep birlikte yayga- rayı kopardıkları bundan.

Elbette ki anayasalar değişmez değildir. Gerici hakim güçler bunu daha önce de ispat ettiler. Sorun Anayasanın «dokunulmazlığı»- nı savunmak değil, yeni anayasa değişikliği yo- luyla halk güçlerine saldırıyı şiddetlendirmeyi tezgâhlayan yasakçıların yolunu kesmektir. Anayasalar halk güçlerinin ihtiyaçları ve öz- lemleri doğrultusunda da değiştirilir. Sorun, çı- karlarını savunmak için faşizmi vurucu yedek güç olarak kullanarak demokrasiyi rafa kaldır- maktan başka çaresi olmayanlara karşı halk güçlerinin demokrasi için mücadelesini daha da yükseltmektir. Bugünkü son derece kısıtlı demokrasi bile halk düşmanlarına çok geliyor. Bu kısıtlı demokrasiyi dahi koruyabilmek için daha kapsamlı ve devrimci içerikli demokratik hak ve özgürlükler için kararlı mücadele şart- tır.

Bunu sağlamanın yolu, başta işçi sınıfı sosyalistleri olmak üzere, tüm demokrasi güç- lerinin birliğinden geçer. Bunu herkes biliyor ve söylüyor. Ama iş somut ve pratik adımların atılmasına gelince türlü engellemeler boy gös- teriyor. Önümüzdeki dönem bu engelleri aşma mücadelesinin yeni aşamalara varacağı dönem- dir. Bu mücadeleye katkı getirmek günlük GERÇEK'in gündemindeki en baş maddelerden biri olacaktır.

ÇİZİ YORUM

Gazioğlu «Necdet Uğur Öğretmene Sirt Çevirdi»

Ankara, — TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu, Millî Eğitim Bakanı Necdet Uğur'u «öğretmenlerin aleyhine olmak- la» suçladı, «bugüne kadar öğ- retmene sirtını çeviren hiç bir bakan başarılı olamamıştır» de- di.

Gültekin Gazioğlu, Cumartesi günü Ankara'da yapılan TÖB-DER şube Başkanları toplantısında yaptığı konuşmada, Millî Eğitim Bakanının öğretmen ve öğren- cilere baskı yaptığını, MC dö- nemi müfettişlerinin raporlarına göre, üyelerinin sürüldüğünü ö- ne sürmüştür. Gazioğlu, Güney Doğu ve Doğu'da görev yapan yerli öğretmenlerin, İç Anadolu ve Ege illerine sürüldüğünü sa- vundu.

Öğretmenlerin çeşitli sorunla- rına değinen TÖB-DER Genel Başkanı, bir ilokul öğretmenin 6 bin lira maaş aldığını, bu pa- ranın büyük kentlerde ancak ev kirası olduğunu belirten Gazioğlu konuşmasında özetle şunları söyledi:

«Son 20 ayda, örgüt olarak mühatap olduğumuz işlemler, iktidarın örgütümüze yaklaşımı- la MC dönemlerinden çok farklı olamamıştır. Şubelerimiz, üyele- rimiz, Genel Merkezimiz ben- zer baskıları yaşamıştır, yaşa- maktadır. Dün demokratik kitle örgütlerini göklerle çıkaranlar, bugün tek demokratik kitle ör- gütü olarak kendi partilerini gör- mektedirler. Bunu kurul topla- nısında söylemektedirler. Dün, tüm memurlara grevli-toplu söz-

leşmeli sendika hakkı vaat e- denlerin bunu miting meydanla- rında yüzbinler öünde söyle- yenlerin, bugün en ilkel örgüt- lenme biçimi olan derneklerle da- hi tahammül edemediklerini ib- retle gözlemekteyiz. Devrimci- demokratik kitle örgütlerini kar- şıya alanların, birkaç düzen örgü- tü ile imzaladıkları toplumsal an- laşmanın da yürümediğini yürü- meyeceğini görmeleri artık ge- rekmez mi? Egemen politikada, muhalefette vaat edilenlerin, iktidara gelince tersini yapmak, bir kural mıdır? Özgürlük vaat ederek, özgürlükleri kısıtlamak yayın yasakları koymak, sendika vaat edip, dernekleri kapatmak, faşist terörü durduracağım diye, faşist odakların daha cüretli ci- nayetler işlemelerine göz yum- mak, insanca hakka bir düzen- vaadedip, tarihimizin en hızlı ve amansız sömürsüne yol ver- vermek, emekçiler için hayati a- teşten bir gömlek haline dönüş- türmek, eğitim sistemini yeniden düzenleyeceğim deyim, tüm hasta lıkları, eşitsizlikleri aynen koru- mak. İrkçılığa, kafatasçılığa kar- şıyım deyim, sözünize alabil- diğine yol vermek. Elbette bun- lar da bir politika. İşçilerin e- mekçilerin zararına işleyen bir politika. Ancak dünyanın hiç bir ülkesinde işçilerin emekçile- rin sonuna kadar aldatıldığı gö- rülmemiştir.»

ES-KOOP Yöneticileri Kongreden Korkuyor

ES-KOOP (Eskişehir Köy Koo- peratif Yeri Birliği) yöneticileri Mayıs 1979 da yapılacakları ge- rek kongreyi bir türlü yapmı- yorlar. Kongrenin ne zaman to- lanacağını da söylemiyorlar. Kendileri ile konuştuğumuz ko- operatif başkanları, yöneticilerin suistimalleri olduğunu, ES-KO- OP'un kaynaklarını yediklerini, hesap vermekten korktukları için kongreye yaklaşmadıklarını söylüyorlar. Amaçları açıklarını kapamak, zaman kazanarak suç- larını örtmek. Bu arada sirtlarını da bazı CHP'li bakanlarla daya- mışlar, politik baskılarla kend- lerine oy verecek delege arıyo- lar.

Eğer delegelere baskı ya- parak yeniden işbaşına gelirlerse kimbilir neler yapacaklar! Za- ten içlerinde hiçbirisi üretici de- ğil. Başkan Sadık Özteş emekli kâtip ve CHP İl Genel Meclis Ü- yesi. Diğerleri ise Cafer Güven Belediye Başkanı, Fevzi Okçu; Muhtar, Azmi Taştaban; Tüccar, Hüseyin Tektaş; Tüccar, Mus- tafa Aydın: AP'li bir öğretmen. Ama Kooperatifler bu kez ka- rarlı. «ES-KOOP'u soyguncula- ran kurtaracağız» diyorlar. On- ları, oyuna getirdikleri Gündüz Ökçün de kurtaramaz» diyorlar daha şimdiden 32 kooperatif ka- rarını vermiş bile.

Genel-İş Bugün Mersin Belediyesi'nde Greve Gidiyor

Mersin, 15. (anka) — Mersin belediyesinde DİSK'e bağlı Ge- nel-İş sendikasıca alınan grev kararının, Pazartesi günü uygu- lanacağı bildirildi.

ADANA'DA ZAFER TEKSTİL'İN

ADANA (Özel) — Adana'da kurulu Paktaş Pamuk Tica- ret ve Sanayi A.Ş. ile Akde- niz Mensucat İplik'te mahke- menin verdiği irade beyanı kararı sonucunda işçiler sa- rı sendika TEKSİF'i terke de- rek DİSK'e bağlı TEKSTİL Sendikasına geçtiler. İrade beyanı oylamasını TEKSTİL ezici bir çoğunlukla kazandı. Paktaş'ta TEKSTİL'in 2968 oyuna karşılık TEKSİF ancak 100 oy alabilirken, Akdeniz Mensucat'ta TEKSTİL 505

oyla, 85 oy alabilen TEKSİF'e üstünlüğünü bir kere daha kanıtladı.

Gericilerin, faşistlerin ter- rör estirmelerine, tezgâhlan- mak istenen provakatif olay- larla karşılık işçiler TEK- STİL'e geçmek için verdikle- ri kararlı mücadeleyi sonuna kadar sürdürdüler. Tüm bas- kılara rağmen irade beyanını da TEKSTİL'e evet diyerek müc- delelerini başarıyla nok taladılar.

YÜKSEK SEÇİM KURULU SİYASİ PARTİLERİN RADYO-TV KONUŞMA SAATLERİNİ DEĞİŞTİRDİ

Ankara, (a.a.) — Yüksek Se- çim Kurulu, Millet Partisi'nin 14 Ekim'de yapılacak seçimlere ka- tılmaması üzerine radyo ve te- levizyon propaganda konuşma- ları saatlerini, yeniden düzen- lemiştir.

Yüksek Seçim Kurulunun ka- rarına göre, propaganda konuş-

malarının başlayacağı 2 Ekim günü, yayın saat 18.23'te başla- yacak ve 21.47'de sona erecek- tir. Daha sonraki günlerdeki pro- paganda konuşmaları 18.03'te başlayacak, 19.57'de bitecektir. Propaganda süresinin son günü olan 13 Ekim'de ise yayın 15- 53'te başlayacak, 17.47'de son bulacaktır.

SOSYALİST ÜLKELERDEN

Sibiryalı İkizler

Birleşmiş Milletler tarafından, Çocuk Hakları Evrensel Bildirge- sinin yayınlanışının 20. yılına rastlayan 1979'un Çocuk Yılı ı- lan edilmesinin amacı, tüm Dün- ya'nın dikkatini «geleceğin bu- yüğü»nün sorunlarına çekmekti.

Dikkatler çekildi, geriye yine sorunlar kaldı... Bu nedenle dikkatinizi «sorun- ları» temelden çözümlemiş, kendisine verilen büyük önemle toplumun «imtiyazlı» tabakası

olan, sosyalist ülkelerde yaşa- yan çocukların iki minik tem- silcisi «Sibiryalı İkizlere» çekti- yoruz. Hepimize «Merhaba!» diyor- lar...

Birliğe Çağrı

Son zamanlarda sermaye çev- releri ve burjuvazinin sözcüle- ri Türkiye'nin iki büyük burjuva partisini «demokrasiyi koruma- yolunda birliğe çağırıyorlar. Bu iki partiden birisi demokrasi düşmanı faşistleri kollayan AP, diğeri ise yokluk, pahalılık, iş- sizliktten halkı canından bezdiren söylediği sözleri unutup hiç bi- rin yapımayan sosyal demokrat CHP.

Bu iki parti «demokrasiyi ko- rumak» için bu anı mı buldular? Yani daha önceleri demokrasi tam olarak işliyordu da, şimdi mi işlemediğini anladılar? Belki haklılar. Ülkemizdeki demokrasi burjuva demokrasisidir. Burju- va demokrasisinde patronların özgürlüğü sınırsızdır. Milyon- ca emekçinin özgürlüğü ise be- lirli dar bir çerçeveye sığdırıl-

mıştır. Bunu anlamak da güç de- ğildir. Bugün emekçi halkımızın belkemiğini teşkil eden işçiler bir direnişe kalksa, patronlar onların üzerine yürümek için ya- padıklarını bırakmazlar. «Kolluk kuvvetleri» de onlara yardımcı olur. Bugünkü hayat şartlarında her vurup harman savuran pa- rababalarının, yönetimlerini de- vam ettirebilmek için yalan ve demagogjiye başvurduğunu bil- meyen yoktur.

Ülkemizde demokrasiyi devam ettirmek isteyenler, önce MHP- ÜGD gibi faşist ocakları kapat- malı, ülkeyi kan denizine çevir- mek isteyen ülkücü faşistlere ümit vermemelidirler. Ancak burjuvazinin yapacağı bir iş de- ğildir bu. Bunu ancak bilince- lenen emekçi halkımız yapabilir. Yapacaktır da.

ERDOĞAN ELBİR

Dünya'da Gerçek

İlk Yedi Ayda Dış Ticaret Açığı 1 Milyar 350 Milyon Doları Aştı

Ankara, (aa) — 1979 yılının ilk yedi aylık döneminin sonunda toplam dış ticaret açığı 1 milyar 350 milyon 714 bin doları bulmuştur.

Ticaret Bakanlığı verilerine göre, geçen yılın aynı döneminde dış ticaret açığının 1 milyar 424 milyon 815 bin doları bulunduğu tesbit edilmiştir.

Öte yandan, 1979 yılında toplam dış ticaret açığının 2 milyar 250 milyon dolar, dış satımın 2 milyar 750 milyon dolar, dışalımın ise 5 milyar dolar olmasının beklendiği belirtilmiştir.

Yurt Dışına Gönderilen İşçi Sayısı Artıyor

Ankara — Türkiye'den yurt dışına çalışmaya giden işçi sayısında, 1977 ve 1978 yıllarına göre artış olduğu belirlenmiştir.

İş ve İşçi Bulma Kurumu yetkililerinden edinilen bilgiye göre, Temmuz ayında 1,912 kişi yurt dışına çalışmaya gönderilmiştir. Böylece, yılbaşından Temmuz ayı sonuna kadar yurt dışına çalışmaya gidenlerin sayısı 12,490'a ulaşmıştır.

Yurt Dışındaki İşçilere Yeni Olanaklar

Federal Almanya'da çalışan işçi yurttaşların çalışma izin süresinin sona ermesinden sonra da işsizlik yardımıyla yararlanacakları açıklandı.

Çalışma Bakanlığından dün yapılan açıklamaya göre, Kassel'deki Federal Sosyal Mahkeme, çalışma izninin süresi dolduktan sonra da işsizlik yardımıyla yararlanacakları yönünde karar aldı. Bilindiği gibi Federal Almanya'da çalışan ortak pazar üyesi olmayan ülkelerin işçileri,

İşsizlik parası ödeme süresi dolduktan sonra eğer çalışma izninin süresi de dolmuşsa işsizlik yardımı alamıyorlardı.

Çalışma Bakanlığından yapılan açıklamada, ikisi bir arada en az bir yıl işsizlik parası ve işsizlik yardımı alma hakkından yararlanılan işçi talep edecek olursa çalışma dairesinin kendisine yeni bir iş bulmakla yükümlü olacakları da belirtildi.

Çalışma Bakanlığı ayrıca Federal Almanya'da işçi yurttaşların meslek kurslarına ve sağlık kurslarına katılmaları durumunda emekli aylıklarının azalmayacağına işçi yurttaşların bu olanaklardan yararlanmalarını önerdi.

Sovyetler Birliği'ne Tiftik İhracı

Tiftik ve Yapağı Tarım Satış Kooperatifleri Birliği Genel Müdürü Zafer Koç, Sovyetler Birliği'ne son üç ay içinde toplam 642 ton tiftik ihracında bulunduğunu ve 9,3 milyon dolar tutarında döviz geliri elde edildiğini açıkladı. Koç, yurdun tümüne yayılmış, sayıları milyonları aşan, ancak bugüne dek hiçbir yardım görmeyen yapağı üreticilerinin de devlet desteği altına alınacağını belirtti.

resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe gireceğini hatırlattı ve açıklamasını şöyle sürdürdü. «Ancak, dış piyasalardaki olumlu gelişmeler dikkate alınarak, Fışko Birlik Yönetim Kurulu'nca, kilo başına 2,5 lira ek ödeme yapılması ve birliğin alımlara kar ve zararına kendisine ait olmak üzere, 40 TL'dan girmesi önerilmiştir. Bakanlığımızın bu öneriyi onaylaması üzerine alımlara 40 TL üzerinden başladı.

Ticaret Bakanı Köprülüler Fındık Taban Fiyatının 45 Liraya Çıkarıldığını Açıkladı

Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler, bir açıklama yaparak, dış piyasadaki fiyat artışlarından üreticinin de yararlandırılması için fındık destekleme alım fiyatının 4 liraya çıkarıldığını bildirdi.

Bakan Köprülüler, 1979/80 dönemi % 50 randımanlı kuru değirmenlik tombul kabuklu fındığın destekleme alım fiyatının 37,5 lira olarak saptandığını ve bakanlar kurulunun bu kararının

AET Heyeti 19 Eylül'de Türkiye'ye Geliyor...

AET heyetinin Eylül'ün ilk haftasında Türkiye'ye yapması beklenen ziyaret, İrlanda'da meydana gelen olaylar nedeniyle 19 Eylül'e ertelendi.

Ankara — Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu arasındaki ilişkilerin canlandırılma amacıyla 19 Eylül'de Türkiye'ye gelecek AET Heyetinin 22 Eylül tarihine kadar temaslarını sürdüreceği öğrenilmiştir.

Bilindiği gibi Temmuz ayında Brüksel'de toplanan Ortak Pazar Dışişleri Ba-

kanları toplantısında, üst düzeydeki bir AET Heyetinin Eylül ayının ilk haftası için de Türkiye'ye gelecek görüşmeler yapması kararlaştırılmıştı. Ancak, Lord Mountbatten'a düzenlenen suikast nedeniyle, İngiliz ve İrlanda Başbakanları ile Dışişleri Bakanları arasında sürdürülen görüşmeler, AET heyetinin Türkiye ziyaretinin ertelenmesine yol açmıştır.

Türkiye'ye gelecek AET Heyeti'nde İrlanda Dışişleri Bakanı ve AET Dışişleri Bakanları Konseyi'nin dönem başkanı O'Kennedy ile Komisyonun Dışişlerinden sorumlu üyesi Haferkamp bulunmaktadır.

PTT'ye Zam

— PTT'nin yeni fiyat uygulaması Pazartesi gününden geçerli olacak.

Ankara (anka) — Yurtdışına gönderilen kâğıt ve mektup ücretlerine yüzde yüz zam yapıldı. Edinilen bilgiye göre PTT'nin aldığı zam kararı, Pazartesi gününden itibaren geçerli olacak. Hatta başından başlayarak yurtdışına gönderilen kâğıt ve mektuplara zamli tarife uygulanacaktır.

İsveç'te Genel, Norveç'te Yerel Seçimler Yapıldı

Stockholm — (a.a.) İsveç'te genel, Norveç'te yerel seçimler dün yapıldı. Sonuçlar kesin belli olmamakla birlikte İsveç'teki seçimler özellikle sosyalist ve sosyalist olmayan partiler arasındaki oy farkının çok az olması nedeniyle çekişmeli geçti. Sonucu, son anda karar verilen 20.000 civarındaki seçmenin etkileyeceği bildirildi. 6 milyon seçmenin oylarının sosyalist partiler ile komünistler tarafından desteklenen sosyal demokrat partiler arasında hemen hemen eşit biçimde dağılımı olacağı sanılıyor.

Salvador'da Gösteriler Sürüyor

El Salvador devlet Başkanı Carlos Romero'nun istifa etmesi için gösteri yapan solcular ile polis arasında çatışma sonucunda San Salvador'da iki kişi öldü. 27 kişi ise yaralandı. Yaralılar arasında 12 kişinin durumunun kritik olduğunu bildiren Salvador Üniversitesi hastanesi yetkilileri ölenlerin kimliklerinin henüz belirlenmediğini söyledi.

Mısır ve İsrail Süveyş Bölgesinde Ortak Deniz Üssü Kuracak

Paris — Mısır ve İsrail'in ABD'nin de yardımıyla Süveyş bölgesinde ortak bir deniz üssü kuracakları öne sürülüyor. Paris'te yayınlanan «El Vatan el Arabi» dergisi, Timsah Gölü yakınında kurulacak deniz üssünün bir tarım ve turist merkezi biçiminde gösterilmek istendiğini de iddia etti. Enver Sedat'ın İsrail'e yaptığı son gezi de kararlaştırıldığı bildirilen «Timsah Gölü» projesinin ABD ve İsrail tarafından uzun süreden beri istendiği de dergide belirtiliyor.

Üssün inşasının Ahmet Osman adlı bir Mısır mühendisi tarafından gerçekleştirileceği, İsrail bankaları ve teknik danışmanlık firmalarının da inşaatı yardımcı olacakları sanılıyor.

Carter 1980 ABD Askeri Bütçesinin 4 Milyar Dolar Arttırılmasını İstiyor

ABD Başkanı Jimmy Carter'in «askeri harc»malarda enflasyon nedeniyle doğan açığı kapatmak amacıyla» 1980 ABD Savunma bütçesinin 4 milyar dolar artırılmasının kongreden isteyeceği öğrenilmiştir.

Butto'nun Kızı: «Seçimler Konusundaki Yeni Uygulama Pakistan Halk Partisini Kapatmaya Yöneliktir»

İslamabad, (a.a.) — Pakistan'da Ziya Ü Hakk rejimi ile siyasi partiler arasında, seçimlerle ilgili yeni uygulamalar konusunda görüş ayrılığı çıktı.

Pakistan'da hükümet, kısa süre önce, seçimlere katılacak adayların adlarını seçim komisyonuna partilerini belirtmek için yazdırmalarını istemişti. Ülkenin belli başlı siyasi partileri bu uygulamaya karşı çıkmış ve bunun anayasaya aykırı olduğu görüşünü savunmuşlardı. Yeni uygulamada partilerin gelir kaynaklarını açıklamaları ve silahlı kuvvetler ile adli merciler aleyhine konuşma yapmalarını da öngörüldü.

Değişiklik yapılmadığı takdir-

AGOSTINHO NETO'NUN ARDINDAN

Angola Halk Kurtuluş Hareketi'nin önde gelen liderlerinden ve zafer sonrası Devlet Başkanlığına getirilen Agostinho Neto geçtiğimiz günlerde öldü.

Neto'nun önderlik ettiği Angola Halk Kurtuluş Hareketi (MPLA) 23 yıl önce kurulmuş ve geçen bu süre içerisinde 1961-74 döneminde önce Portekiz sömürgeciliğine karşı çetin bir mücadele yürütmüş, daha sonra ırkçı Güney Afrika'nın müdahalesi ve Holden Roberto ve Jonas Savimbi'nin öncülüğündeki içteki gerici gruplarla ikinci bir bağımsızlık savaşı vermiştir 1974-76). Mücadelenin başarıya ulaşmasının ve bağımsızlığa kavuşmanın ardından halkın demokratik iktidarını güçlendirecek, işçi sınıfının ideolojik birliğini güçlendirecek ve üretim ilişkilerinin devrimci dönüşümleri sağlayabilecek olan örgütlenmenin, işçi sınıfının öncü partisinin gerekliliği MPLA'yı yeni örgütlenmenin gereklerini yerine getirmeye yöneltmiştir. 4-10 Aralık 1977'de toplanan Kongre'de % 41'i silahlı mücadelede yer almış, % 20'si illegal çalışmış, % 30'u hapisine ve toplama kamplarında tutuk edilmiş olan 225 delegenin katıldığı Kongrede Marksizm-Leninizm rehber edinilen işçi sınıfının öncü örgütü kurulmuştur. MPLA Emek Partisi Programı ve Kararları delegeler tarafından oybirliği ile kabul edilmiştir.

Bu kongrede Neto, Parti'nin dünya işçilerinin mücadelesiyle dayanışmasını poletarya enternasyonalizmine uygun olarak yerine getireceğini, sosyalist ülkelerin, ilerici, demokrat güçlerin uluslararası detant ve evrensel silahsızlanma yolundaki

Çin Halk Cumhuriyeti Moskova'ya Bir Heyet Gönderiyor

Çin Halk Cumhuriyeti'nin Çin-Sovyet ilişkilerinin normalleştirilmesi ve ekonomik sorunların görüşülmesi amacıyla Moskova'ya bir heyet göndereceği bildirilmiştir.

Japonya Haberler Ajansı Kyodo'ya göre, Sovyetler Birliği'ne gidecek Çin heyetinde 10 kişi bulunacak ve heyet

SON DAKİKA:

Sovyet-Çin Görüşmeleri Ertelendi

Pekin — Sovyetler Birliği'yle Çin Halk Cumhuriyeti arasındaki ilişkilerin normalleştirilmesi konusunda önmüzdeki pazartesi günü başlaması beklenen görüşmelerin ertelendiği bildirilmektedir.

Yetkililer ABD Başkanı Carter'in bu karara Savunma Bakanı Harold Brown ile yaptığı toplantıdan sonra vardığı yetkililerce belirtilmiştir. ABD Savunma Bakanı Brown'ın bu toplantı sırasında özellikle «enflasyonun savunma bütçesinde doğurduğu acık» üzerinde durduğu belirtilmektedir.

Beyaz Saray'a yakın kaynaklar ABD'nin NATO ülkelerine 122 milyon dolarlık yardım hakkında söz verdiğini hatırlatırken yeni savunma bütçesinin bazı senatörlerin istediğinden yüzde 5 daha düşük olduğunu ileri sürmüşlerdir.

de 17 kasımda yapılacak, olan Pakistan seçimleri dolayısıyla konuşan, idam edilen eski başbakan Butto'nun kızı, «Seçimler konusundaki yeni uygulamalar Pakistan Halk Partisini kapatmaya yöneliktir» dedi.

Birleşmiş Milletler Çalışmalarına Başlıyor

New York (a.a.) — Yarın çalışmalarına başlayacak olan Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun bu yılki gündeminde 120 madde bulunmaktadır.

13 hafta sürmesi beklenen Genel Kurul çalışmalarına 37 yandaki Tanzanya temsilcisi Salim Ahmet Salim başkanlık edecek. Gündemdeki başlıca konular şunlar:

legeler tarafından oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yiğit Angola halkının şanlı kurtuluş mücadelesinde unutulmaz bir yeri olan Agostinho Neto'nun ölümü hiç kuşkusuz yalnızca Angola için değil, tüm dünya barış, demokrasi, sosyalizm güçleri için önemli bir kayıptır.

Bilindiği gibi, 3 Nisan tarihinde Çin Halk Cumhuriyeti Sovyetler Birliği ile aralarındaki 30 yıllık Çin-Sovyet dostluk, işbirliği ve karşılıklı yardımlaşma anlaşmasını yenilemeyeceğini tek tarafı olarak açıklamıştı.

Çin Halk Cumhuriyeti yetkilileri, Çin heyetinin, bazı teknik nedenlerle daha önce belirlenen tarihte, görüşmelerin yapılacağı Moskova'ya gidemeyeceğini açıklamışlardır.

Çin Halk Cumhuriyeti, bir süre önce, Sovyetler Birliği'yle arasındaki dostluk ve işbirliği anlaşmasını yenilemeyeceğini açıklayarak ilişkilerin normalleştirilmesi için görüşmeler yapılmasını istemişti. (Anka)

FKÖ Kıbrıs'ta Üniversite Açıyor

— Filistin Kurtuluş Örgütü'nün Kıbrıs Rum kesiminde bir üniversite açacağı bildiriliyor. — Türkiye'nin FKÖ'den Ankara'daki bürosunun açılış tarihini ertelemeğini istediği öne sürüldü.

Beyrut — Filistin Kurtuluş Örgütü'nün Kıbrıs'ın Rum kesiminde Filistinlilerin eğitim göcekleri bir üniversite açmaya hazırlandığı bildirildi.

Beyrut'ta yayınlanmakta olan «El Liwa» gazetesinin, «Filistin'i kaynaklara» dayanarak bildirdiğine göre, üniversite için Kıbrıs Rum kesiminin seçilmesinde, Kıbrıs Rum yönetiminin Filistinlilerin davasını kayıtsız şartsız desteklemeleri rol oynamıştır.

Öte yandan aynı kaynaklar, Türkiye'nin Filistin Kurtuluş Örgütü'nden Ağustos ayında imzalanan protokol gereğince, Ankara'da kuracağı büronun açılış tarihini ertelemeğini istedi.

Ortaoğu bunalımı ve Filistin sorunu; Güney Afrika Silahsızlanma; son zamanlarda büyük ilgi gören «yoksul güney» zengin kuzey diyalogu; Güney - doğu Asya ve Kamboçya sorunu.

Muntazari: İran'da Zafer, Diğer Halklar Kurtulunca İlân Edilebilir

Tahran — Bir süre önce öldürülen Ayetullah Mahmud Tale-gani'nin yerine getirilen Ayetullah Ali Muntazari cuma günü bir dini tören sırasında yaptığı konuşmada, İran devriminin zaferinin ancak baskı altındaki diğer halkların da kurtarılması halinde ilan edilebileceğini söyledi.

Öte yandan bir islam ülkesinin islam anayasasına sahip olması gerektiğini de bildiren Muntazari, Ayetullah Humeyni'nin, Anayasayı hazırlayan uzmanlar kurulu tarafından «ulu önder» olarak kabul edilmesini de vurguladı.

Şahpur Bahtiyar Londra'da Düzenlediği Yürüyüşe İlânla Adam Topluyor

Devrimden sonra İran'dan kaçan Şah dönemi başbakanı Şahpur Bahtiyar, Paris'te yayınlanan Herald Tribune gazetesine ilan vererek Londra'da dün düzenlenen yürüyüşe adam toplamaya çaabaladı.

«Demokrasi İçin Bahtiyar Komitesi» imzasıyla yayınlanan İlanda şöyle deniyor: «Londra Hyde Park, Konuşmacılar Köşesi'nden 1.30 da başlayacak olan «İrani zalimlerden Kurtaralım» Yürüyüşüne Şahpur Bahtiyar'ın İran için demokratik amaçlarını destekleyen tüm İranlılar davetlidir. Zamanında gel-

This is an invitation to all Iranians who support Shapur Bakhtiar's democratic aspirations for Iran, to join in a march, "Liberate Iran from Tyranny", that will take place on Sunday, 16th September, starting at 1.30 p.m. from Speakers Corner, Hyde Park, London. Your punctuality will help the organisers.

BAKHTIAR COMMITTEE FOR DEMOCRACY

meniz organizatörlere yardımcı olacaktır».

SAYAS OYUNCAKLARININ YASAKLANMASI İSTENİRKEN

Amerikan Tekelleri Yeni Silâhlar Üretmek İçin İşbirliği Yapıyor

Amerikan «mx» füzesinin yapımını, Martin Marietta, Rockwell International, Aerojet General ve Hercules şirketleri birlikte gerçekleştirecek.

Amerikan tekelleri, bilimi insanlığın topyekün mahvına yol açacak yeni silâhlar üretme yolunda kullanmaya devam ediyor.

Amerikan «mx» balistik füzesinin yapımını, Martin Marietta, Rockwell International, Aerojet General ve Hercules şirketleri tarafından gerçekleştirileceği açıklandı.

Haberde, değişik hedeflere yönlendirilebilen 10 nükleer başlığın bulunduğu dört katlı bu dev füzelere 200'ünün kurak Utah ve Nevada vadilerinde imal edilerek 4600 sınığın altına yerleştirileceği belirtiliyor.

1989'da tamamlanması beklenen balistik füze sistemi 33 milyar dolara mal olacak ve ilk denemesi 1983'de yapılacaktır.

Savaş oyuncaklarının daha yasaklanması için dünyamızda yoğun çabalar sürdürülürken, Amerikan tekellerinin elele verip korkunç silâhlar üretmeye devam etmelerini tüm dünya barışseverleri yoğun tepki ile karşılamaktadır.

GÜNEY AFRIKA, IRKÇI APARTHEID POLİTİKASININ BİR PARÇASI OLARAK...

Üçüncü Kukla Zenci Devletin Kuruluşunu İlân Etti

Güney Afrika'da insanlık için tam bir yüzkarası olan ırkçılık tüm şiddetle sürüyor.

Güney Afrika'daki ırkçı beyaz azınlık rejimi, izlediği apartheid politikasının bir parçası olarak üçüncü bir özerk «siyah devlet»in daha kuruluşunu ilan etmiştir. Yarım milyon zencinin oluşturduğu nüfusuyla birbirinden ayrı iki toprak parçası üzerinde kurulan yeni özerk kukla devletin adı Venda'dır.

Venda isimli kukla devletin kuruluşu, ırkçı beyaz azınlık rejiminin apartheid politikasının bir parçası olarak değerlendirilmektedir. Bu politika, rejimin bir bakanının ifade ettiğine göre, «Güney Afrika Cumhuriyeti vatandaşları tek bir zenci kalmayana kadar sürdürülecek ve Güney Afrika'da yaşayan zencilerin özerk siyah devletlerinin vatandaş olması sağlanacaktır».

Pretoria'daki ırkçı rejimin bundan önce kurduğu Transkei ve Bophuthatswana kukla devletleri gibi Venda devleti de Güney Afrika Cumhuriyeti'nin yoksul, geri kalmış ve verimsiz topraklarında kuruldu. ırkçı rejim, 18 milyon zenciyi ülke topraklarının yüzde 13'ünde kurulacak 10 kukla devlette biraraya toplamayı tasarlıyor. Muhallif çevreler, apartheid politikasının bir parçası olarak kukla devletler kurulmasının Güney Afrika'daki 4 milyon beyaz azınlığın sanayileşmekte olan ülke siyasetinde ve ekonomisinde varolan hakimiyetinin elden kaçmasını önlemek olduğunu belirtiyor.

Venda devletinin kuruluş gününde düzenlenen «bağımsızlık törenlerine» yabancı delegasyon olarak sadece Rodezya ırkçı beyaz azınlık «Fejimi temsilcileri» katılmıştır. Bilindiği gibi Rodezya'daki azınlık rejimi de dünya çapında diplomatik tecrit çemberi içindedir.

İRAN'DA ŞAFAK SÖKÜYÖR

Tudem Merkez Komite Üyesi
HISROV RUZBEH'in
savunması

haziran 1979

Yayın ve İhtisat İktisadi, Özer Cinnatlı
Bogazioslu Şiş. San. An. 10-11 Caddesi/İstanbul

SANAT-KÜLTÜR-BİLİM

Kerim KORCAN

UNUTMA

Kıyısından geçemeyiz
Bu kudurgan şartların
Gösteremeyiz düşmana
Sakin ha gözyaşlarımızı
Acımağlar üstümüze gelebilirler
Ter istiyorlar bizden
Kan istiyorlar bunu unutm!

Haramiler
Kesebilir yolumuzu yarın
Göğüs kafesimizdeki kuşu
Arayabilir kapkara namlular
En iyi müdafa taarruzdur
Gene hep biliyoruz
Umudu zincire vurmak sevdasındalar
Bunu unutm!

Kederli ve yorgun
Dönmüşsek o akşam evimize
Yaralıysak hatta
Ve son kurşunu da atmışsak
Tuttuğumuz siperler
Düşmüşse de teker teker
Yıldızlı uzun bir geceden sonra
Güpgüzel güneşlerin doğacağını unutm!

Ağlamak kâretmez
Döğünmek bizi varetmez
Emek ve ter davasına
Asker yazılmadık mı biz
Bir kişi yılarsa bundan
Etkilenir binler
Ama onbinlerin umudu olduğumuzu unutm!

Gül yavrum güleyim
Çağır ana geleym
Uzat bahar kokan mendilini
Ter siliyim
Omuz kuvvet alır
Yaslandığı omuzdan
Daha bir niceleri
Katılacak kavgamıza
Sakin ha kaygılanma
Kucak açması bizden
Davranmak Kara kızdın
Zafer dayanışmamıza bağlı
Bunu unutm!

Bu şiir **Kanlı Ayandon** a-
dıyla Nisan 1978'de Türkiye
Yazıları'nın 13. özel sayısında
yayınlandı...

BRECHT'İ YASAKLAMAK

Ankara sıkıyönetimi, Brecht'i yasakladı. Olay son derece şaşırtıcıydı ve tepkilere yol açtı.

Türkiye gibi cumhuriyet tarihinin önemli bir bölümünü sıkıyönetim altında geçirmiş ve sanatsal etkinlikleri sık sık baskıya uğratılmış bir ülkede, bu karar belki de pek o kadar şaşırtıcı değil. Ancak, olayı tüm boyutları değerlendirildiğimizde, alışlagelen yasaklamaların ötesinde bir özellik taşıdığı görmezden gelinemez.

Bir kere, şu ya da bu nitelikte demokrasinin var olduğu hiçbir ülkede, sanat, demokrasinin ona sağladığı güvencelerden yoksun bırakılamaz. Çünkü, insanî sorunlar, toplumun güncel ihtiyaçları, insan bilincinin gerici baskılardan uzak tutulması gereği, sanat düzeyinde tartışılmıyorsa, artık hiçbir düzeyde ele alınamaz demektir. Bilimsel ve politik özgürlükler, haydi haydi sözde kalacak demektir. Üstelik, yasağa uğratılan sanat eserleri, Brecht çapında bir büyük yazar tarafından yaratılmış ve çoktan bütün dünyanın malı olmuşsa...

Batı demokrasilerinin hiçbirinde Brecht'in adını ve eserlerini yasaklamamış sözü dahi edilemez. Böyle bir şeyin sözünün edilmesi bile, topluma var gücüyle ayağa kaldırmaya yeter. Sanat ve demokrasi bilinci arasındaki bağ, böyle bir durumda hemen kendini gösterir, demokrasinin sağlığı unsurların bir kale gibi yasağına karşısına diker. Ülkeleri demokrasi kuralları içinde yönetmek üzere işbaşına gelmiş hükümetlerin, burjuva iktidarların hiçbirini, bu tür baskı uygulamalarına girişemez. Bunun bir macera olacağını bilir. Böyle bir yasağın hükümet sorunu yaratmaya yetip de artacağının farkındadır. Bu nedenle batıda demokrasi, Brecht'i de, Gorki'yi de, Nâzım'ı da özümlemiş, onları kendi varlığını ayırtmaz bir parçası haline getirmiştir.

Türkiye'de de aslında sanatla demokrasi bilinci arasındaki bağ, başından beri farkedilmiştir. Ama Türkiye'de demokrasinin karşısındaki güçler, gerici bur-

juvazi, bu baği kopartmak için elinden geleni geri koymamıştır.

Nâzım'a, Sabahattin Ali'ye, Orhan Kemal'e ve daha birçoklarına yapılanlar hatırlardadır. Onlar kitlelerin, emekçi halkın, ilerici aydınların mali oldukça demokratik gelişmeyi de etkileyecekleri bilinir günkü.

Ama bu baskılar gerilerde kalmıştır. Zaten Brecht'e konan yasağın şaşırtıcılığı da buradadır. Gerçek sıkıyönetimin öteden beri sürdürdüğü uygulamalar göz önünde tutulursa, Brecht'in yasaklanmasının anlamı da çıkaraktır. Hükümet, sıkıyönetim aracılığıyla demokratik hak ve özgürlükleri adı madim kısıtlamayı, politikasının başlıca özelliği haline getirmiştir. İlerici ve sosyalist örgütlenmelere, sol basına her fırsatta gözdağı verme gayretleri, Brecht'e konan yasakla vahim bir noktaya varmıştır.

Demokrasi adına, utanç verici ve tehditkar bir uygulamadır bu. Daha da ötede, ülkemiz demokrasinin gücüne olduğu kadar, tüm dünyaya meydan okumaktır. İlerici insanlığın sanat ve kültür birikimine saygısızlık, yaratıcı emeğe düşmanlıktır.

Sanat ve bilim düşmanlığı, gerici burjuvazinin bir varlık nedenidir, diyerek işi geçiştirmek, demokrasi görevinden kaçmaktır.

Üstelik olay, demokratik hak ve özgürlükleri genişletme vadiyle işbaşına gelmiş bir hükümet döneminde yaşanmaktadır.

Hükümete sorumluluklarını hatırlatmak, dahası onun sanatçı olmayı övünç vesilesi yapan Başbakanını uyarmak, yaptığı işin anlamını sormak gerekiyor. Bu olay karşısında sessiz kalıncak olursa, yarın bütün sanat, kültür, bilim çalışmalarının gericiğin başlıca saldırı hedefi yapılacağı bilinmelidir.

Olay karşısında duyarlık göstermek, yalnızca sanat ve kültür adamlarının da işi değildir.

Atatürk Kültür Merkezi

Atatürk Kültür Merkezi'nde yeni sanat dönemine Ekim ayında giriliyor. AKM'de yer alan Devlet Tiyatrosu, Devlet Senfoni Orkestrası, Opera ve Bale-si, Film Yapım ve Gösterim Merkezi ve Klasik Türk Müziği birimlerinin çalışmalarını sürdürdüğü bildiriliyor.

Halkevleri Tiyatro Kolu

Halkevleri Tiyatro Kolu yeni dönem çalışmalarına 30 Eylül'de başlayacak Halkevleri Genel Merkezinden bu konuda yapılan açıklamada, yeni üye kayıtlarının 9-16 Eylül tarihleri arasında yapılacağı belirtilmiştir. Tiyatro çalışmalarına katılacaklara, dramaturgi, tiyatro tarihi, geleneksel tiyatromuz, e-pik tiyatro, dekor giysi, mak-yaj gibi teknik konuların yanı sıra, oyunculuk eğitimi de verilecektir.

Brecht Yasağı Sürüyor

Ankara — «Brecht Kabare» adlı oyunları, sıkıyönetim tarafından yasaklanan Dostlar Tiyatrosu oyuncuları, bir haftalık bekleyişten sonra Ankara'dan ayrıldılar. Genco Erkal ve Zeliha Berksoy, sıkıyönetim yasak kararı değişmeyince İstanbul'a döndüler. «Brecht Kabare»'nin 7 Eylül'den itibaren Ankara'da sahneleneceği duyurulmuş, ancak oyun ilk gösterisi yapılmadan sıkıyönetim tarafından yasaklanmıştı.

Reformlar ve Reformculuk

Emekçi sınıfların değişikliği ve yenilik isteği çoğu zaman reformculukla karşılaşır. Güçlü sınıf hareketlerinin toplumu ve hayatı değiştirmeye zorladığı yerde, yeni tutumlar belirir. Reformculuk bunlardan biridir.

Reformculuk, değişmeyi köklü dönüşümler olmaktan çıkarıp «onarım» düzeyine indirgeyen, böylece durumu kurtarmaya çalışan ve esas itibarıyla burjuvaziden kaynaklanan bir politiktir.

Kitleleri oyalamaktan, onların değişiklik özlemlerini sindirmekten ve sonuç olarak devrimci mücadeleyi bastırmaktan başka bir amacı olmayan reformculuk, emekçi sınıf mücadelesine büyük zararlar verir. Reformların cazibesine kapılmak ya da reform vaatlerinin peşinden gitmek, hayatında değişiklik bekleyen kitleleri hayal kırıklığına uğratar.

Ekonomik reformlar kitlelere daha iyi yaşamayı, siyasi reformlar ise, baskıları geriletip demokrasi sunmayı vadeder.

Reformculuktan başka hal-kın çıkarlarına uygun reformlar da vardır. Eğer reformlar hayata geçiyor ve mevcut durumu değişikliğe uğratiyorsa, bundan emekçi sınıflar kırılmaz çıkar. Zaten bu reformlar, sınıf güçleri dengesine bağlı olarak ve emekçi sınıfların zorlamasıyla burjuvaziye kabul ettirilmiş adımlardır.

Hayatı değiştiren reformlar emekçi sınıfların bir kazanımı, sınıf mücadelesini ilerleten gelişmesidir. Reformlar nihai kurtuluş yolunda atılmış adımlar sayılmazdır. Ancak «reform vardır, reformculuk vardır» ve reform-

lardan farklı olarak «reformculuk», emekçi sınıf mücadelesini saptırarak ve oyalamak için baş vurulmuş göz boyamalıdır. Burjuvazi, kendi sömürü düzenini ayakta tutabilmek için de «reform»lara başvurur. Burjuva devletin giriştiği devletleştirmeler, düzenin işlemlen yanlarına işlerlik kazandırmak amacıyla güden reformlardır.

Sosyalist reformlardan yana çıkarken, reformizmin tarmak ve onlara kurtulma devrimci yolunu göstermek için, burjuva ve küçük burjuva reformculuğunun iç yüzünü açığa çıkarmak, reformizmin şarhlarını arkasındaki egemen sınıf çıkarlarını tanımlamak gerekir.

Burjuva reformculuğunun maddi temelin, kapitalizmi yatıştırmaya kaygusu, bu yönde kendi kendisini onarması zorunluluğu yatar. Reformlar

iç yüzünü her zaman göstermişler ve emekçi sınıfların kurtuluşunun bir sosyal devrim sorunu olduğunu belirtmişlerdir. Reformlar eğer sosyal devrime götüren yolda birer kazanım niteliği taşıyor ise emekçi sınıflar reformlardan yana çıkarlar. Ama bunu yaparken, burjuvazinin reform hayallerinin peşine takılmazlar. Reformları mutlak ve nihai kazanımlar olarak görmezler.

Toplumun bugünden yarına değişmesini isteyen ve işçi sınıfının sınıf sabrını gösteremeyen küçük burjuvalar da reformcu hayallerin peşine takılabilir, reformculuğun siyasal demagogilerine ve popülizme kanabilirler.

Kitleleri burjuvazinin reformcu hayallerinden kurise, egemen sınıfın, devrimci sınıfların mücadelesi karşısında atmak zorunda kaldığı

geri adımları anlatır. Bu nedenle, reformculuğa karşı mücadele ile, reformlar için mücadelenin sınırı iyi çizmek gerekir.

Kitlelerin ivedi ekonomik, demokratik ve siyasal talepleri, reformlarla, oyalanmak-sızın karşılanabilir ve bu reformlar sosyal devrime giden yolu açıyor, emekçiler bunlar uğruna mücadele ederler.

Üretim araçlarının özel mülkiyetine dokunmayana, emekçi sınıf mücadelesine elverişli koşullar hazırlamayan hiç bir reform desteklenemez, ondan emekçi sınıflar yararına sonuçlar beklenmez. Özel mülkiyetin temellerini sarsan ve sosyal devrime hizmet eden bütün reformlar, emekçi sınıflar tarafından desteklenir ve elde edilen sonuçlarını korumak için mücadele verilir.

Sömürü düzeni reformlarla değil, sosyal devrimle son bulacaktır.

Bilimsel Öğretide Ulus Kavramı

«Siyasi Partiler, Türkiye Cumhuriyeti ülkesi üzerinde millî veya dinî farklılıklarına yahut dinî farklılığına dayanan ayrımlıklar bulunduğunu ileri sürmezler.» (Siyasi Partiler Yasası maddesi: 89)

Türkiye'de Ermeni, Rum okulları vardır. Bunlar kendi dillerinden eğitim yaparlar. Yasaların güvencesi altındadırlar. O halde yukarıdaki hüküm, belli bir halkı hedef almaktadır. Zaten hüküm kendisi bu Halkın varlığını kabullenmeye dayanıyor. «Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti, Türklerin olduğu kadar Kürtlerin de hükümetidir, çünkü, Kürtlerin gerçek ve meşru temsilcileri Millet Meclisine girmiştir...» (İsmet İnönü - Lozan Konf. konuşması)

O halkın kim olduğunu da İnönü'den öğreniyoruz!

ulus kavramını, burjuvazinin ulusla uyum içinde olduğu bu tarihsel temeli dile getirir. Yani, burjuvazinin sınıf çıkarlarının bütünlüğüne göre hareket eder. Burjuva ulus kavramı, burjuvazinin bütünlüğüne göre hareket eder. Burjuva ulus kavramı, burjuvazinin bütünlüğüne göre hareket eder. Burjuva ulus kavramı, burjuvazinin bütünlüğüne göre hareket eder.

ulus kavramını, burjuvazinin ulusla uyum içinde olduğu bu tarihsel temeli dile getirir. Yani, burjuvazinin sınıf çıkarlarının bütünlüğüne göre hareket eder. Burjuva ulus kavramı, burjuvazinin bütünlüğüne göre hareket eder. Burjuva ulus kavramı, burjuvazinin bütünlüğüne göre hareket eder.

ulus kavramını, burjuvazinin ulusla uyum içinde olduğu bu tarihsel temeli dile getirir. Yani, burjuvazinin sınıf çıkarlarının bütünlüğüne göre hareket eder. Burjuva ulus kavramı, burjuvazinin bütünlüğüne göre hareket eder. Burjuva ulus kavramı, burjuvazinin bütünlüğüne göre hareket eder.

ulus kavramını, burjuvazinin ulusla uyum içinde olduğu bu tarihsel temeli dile getirir. Yani, burjuvazinin sınıf çıkarlarının bütünlüğüne göre hareket eder. Burjuva ulus kavramı, burjuvazinin bütünlüğüne göre hareket eder. Burjuva ulus kavramı, burjuvazinin bütünlüğüne göre hareket eder.

ulus kavramını, burjuvazinin ulusla uyum içinde olduğu bu tarihsel temeli dile getirir. Yani, burjuvazinin sınıf çıkarlarının bütünlüğüne göre hareket eder. Burjuva ulus kavramı, burjuvazinin bütünlüğüne göre hareket eder. Burjuva ulus kavramı, burjuvazinin bütünlüğüne göre hareket eder.

ulus kavramını, burjuvazinin ulusla uyum içinde olduğu bu tarihsel temeli dile getirir. Yani, burjuvazinin sınıf çıkarlarının bütünlüğüne göre hareket eder. Burjuva ulus kavramı, burjuvazinin bütünlüğüne göre hareket eder. Burjuva ulus kavramı, burjuvazinin bütünlüğüne göre hareket eder.

ulus kavramını, burjuvazinin ulusla uyum içinde olduğu bu tarihsel temeli dile getirir. Yani, burjuvazinin sınıf çıkarlarının bütünlüğüne göre hareket eder. Burjuva ulus kavramı, burjuvazinin bütünlüğüne göre hareket eder. Burjuva ulus kavramı, burjuvazinin bütünlüğüne göre hareket eder.

ulus kavramını, burjuvazinin ulusla uyum içinde olduğu bu tarihsel temeli dile getirir. Yani, burjuvazinin sınıf çıkarlarının bütünlüğüne göre hareket eder. Burjuva ulus kavramı, burjuvazinin bütünlüğüne göre hareket eder. Burjuva ulus kavramı, burjuvazinin bütünlüğüne göre hareket eder.

amaçları arasındadır. Burjuvazinin beyin yıkayıcı araçlarını, demagogilerine, idealizmine karşı, kitlelerin reformcu hayallerle oyalanmalarına karşı, bilimsel sosyalizmin gür sesini yükseltmek için GERÇEK'e yeni ödevler düşmektedir.

Bu nedenlerden dolayı, bu sayfamızda, sosyalist propagandanın temel öğelerini belli bir program izleyerek ve güncel so-

runlarla bütünleştirerek vurgulayacağız. Bu teorik özetlemelerin bilimsel öğretiyi işleme, diğer ileri emekçilere ulaşma sahalarına katkı getireceğine inanıyoruz. Gazetemizin, tümünde olduğu gibi, bu köşesinde de daha yararlı ve verimli hale getirmesi için okurlarımızdan öneri veya eleştiri yoluyla katkı bekliyoruz.

Bir tek ulusal bütünlük içinde varolan bu baskı ve sömürü ilişkisi, kapitalist ulusların evrensel ilişkilerinde de geçerlidir. Kapitalist ulusların dünya çapında yakınlaşmaları ve ilişki içine girmeleri de gelişmiş kapitalist ulusların egemenliği altında gelişti. Böylece, ulusal birimler içindeki millî baskı ve tahakküm, uluslararası düzeyde sömürge, yeni-sömürge ve bağımlılık biçimini alarak sürdü. Emperyalist ulusların sömürge, yeni-sömürge ve bağımlı uluslar üzerindeki egemenliği, emperyalizm çapında ulusal sorunu, uluslararası bir sorun düzeyine yükseltti.

İşçi sınıfı politikası ulus kavramını, bilimsel muhtevayla ele almakla yetinmez. Bunu, tarihi, toplumsal gelişmenin bir gereği olarak yapar.

Egemen burjuvazi ulusal ve sosyal baskıyı bir bütün olarak uygular. Çünkü, bir yandan ulus içinde kendi sınıf egemenliğini korumak, öbür yandan uluslararası ilişkide, kendisini ulusla özdeşleştirdiği için, ulusal baskı uygulamak durumundadır. Sınıfsal ve ulusal baskının iç içe geçtiği bu durumda demokrasi mücadelesinin boyutları demokratik ve ulusal demokratik kapsamda genişler. Farklı milletlerden emekçiler ulusal ve sosyal baskılardan ortadan kaldırmak için birlikte mücadele verirler.

Burjuvazi zor uygulamak-sızın ezen ve sömüren ulus olma durumunu koruyamaz. Bu ulusal baskıyı ortadan kaldırmadıkça da emekçi sınıflar gerçek demokrasiye kavuşamaz.

ULUSAL BASKI KARŞI BURJUVA ULUS İLİSKİLERİNİN BİR SONUCUDUR

Kapitalist uluslaşma sürecinin ortaya çıkardığı somut sonuçlardan biri de, kapitalizmin eşitsiz gelişmesi yasasına bağlı olarak oluşan ulusal eşitsizliklerdir. İktidarını kuran ve iç pazar bütünlüğüne kavuşan burjuvazi henüz uluslaşmamış milliyetleri de, çeşitli yollarla kendi pazar bütünlüğüne katmaya çalıştı. Ne ki, bu bütünleşme süreci, bütünlüğe, gelişmiş ulus burjuvazinin inisiyatif ve egemenliği altında geçti. Kapitalizmin zorunlu kıldığı tek merkezî devlet korunarak, farklı milliyetlerin bir araya getirilmesi, bu milliyetlerin uluslaşma eğilimlerine baskı uygulanarak mümkün olabildi. Böyle, egemen kapitalist ulus, bağımlı milliyet ve uluslar haline getirdiği toplulukların tarihsel gelişmelerini bir müddet için engellemiş oldu. Açıkta ki, bütün bunlar şiddetli bir ulusal baskı ve zulüm sayesinde mümkün olabildi.

SPOR

GERÇEK Temel Spor
Dallarına Ağırlık
Verecektir

Haftalık çıktığımız dönemde, kapitalist toplumlar da sporun gerçek sosyal işlevinden nasıl sapıtıldığına, sporun ve sporunun daha fazla kâr uğruna nasıl birer meta haline getirildiğine zaman zaman değinmiştik. Günlük yayınımda ise bir spor köşesi veremeyi gerekli görüyoruz. Çünkü ne denirse densin günümüz dünyasında —ve ülkemizde— spor günlük hayatın bir parçasıdır.

Tabii, Gerçek'in spora bakışı «boyalı basın»ın spora bakışı ile aynı olmadığı için —hatta bir bakıma taban tabana zıt olduğu için— Gerçek'teki spor köşesi de «boyalı basın»ın spor sayfalarından, temelde farklı olacaktır.

Futbol sezonu başladı ve «boyalı basın»ın spor sayfalarındaki cümbsü de alabildiğine katmerlendi. Hoş futbolun oynanmadığı yaz aylarında da «boyalı basın»ın spordaki başlıca konusu futboldur ya! Anlatılacak maç olmasa futbol piyasası ve futbolcu dedikodusu mu yok?

Oysa futbol spor dallarından sadece birisidir. Hem de temel olmayan spor dallarından birisidir. Ne ki kitleler açısından cazip olan bir seyir yanı vardır. Bu nedenle de geniş kitlelerin ilgisini çekmektedir. İşte bu özelliğinden dolayı kapitalist düzenin açık göz işbirlikleri futbolu düzenin gereklerine uygun bir şekilde çarptırmasını bilmişlerdir. Futbol bir yandan kâr sağlayan bir «iş alanı» haline getirilerek, bir yandan da kimi firmaların veya kapital sahiplerinin reklam aracı olarak kullanılmaktadır. Öte yandan da, geniş kitlelerin gündelik meselelerinden birisi haline sokulmuş ve özellikle genç emekçilerin siyasete ayırabilecekleri zamandan alınarak, onların siyasetle uğraşmalarından çıkabilecek «tehlike»ler önlenmek istenmiştir.

Gerçi ve bağımlı kapitalist ülkelerde futbol iptilası daha da yaygın bir şekilde tutmuştur. Çünkü diğer sporlar, özellikle insan vücudunun dengeli ve sağlıklı bir şekilde gelişmesini sağlayan atletizm, yüzme vb. temel spor dalları, tesis, malzeme, vb. yatırımları gerektirirler. Oysa çok daha elzem okul, hastane, vb. yatırımlar için kaynak bulmakta zorluk çeken vurgun düzeninin bekçisi iktidarlar, bu gibi sporlara yapılacak yatırımları «lüks» diye görür ve gösterirler. Böylece yetersiz de olsa, kötü de olsa, futbol için standımlar inşa edilmiş imhal edilmiş. Aslında «lüks» olan spor tesisini yapmak değil, bir avuç asalak tekelcinin milli gelirlerden aldıkları yüzde 30'luk, yüzde 40'luk payları har vurup harman savurmalarıdır. Onların bencil tüketimlerinin cüz'i bir payı bile, ülkenin hem okul, hastane ihtiyacına yeter, hem de spor tesislerine!

Spordaki tavrımıza ışık tutacak bu başlangıçtan da kolayca anlaşılacağı gibi, Gerçek spor diye «futbolculuk» yapmayacaktır. Ancak bu Gerçek'in futbolu reddettiği anlamına gelmez. Futbola bir spor dalıdır ve insanı bir olaydır. Bu nedenle toplumsal işlevi ile uyumlu ve oranlı bir şekilde ele alınmalıdır. Gerçek de böyle yapacaktır.

Ancak hemen belirtelim ki, gerek dışımızdaki günlük basın, gerekse devletin radyo ve televizyonu o kadar çok futbol yayını yapmaktadır ki, bu konuda bize fazla ihtiyaç kalmayacaktır. Yani futbol konusunda gazetemiz haberdar ve mağurumundan çok, genel yorumlarla yetinecektir. Buna karşılık Türkiye'de hiç yayınlanmayan pek çok spor olayı geçmektedir. Sosyalist ülkelerin başarılı olduğu temel spor dallarındaki bazı önemli karşılaşmalar hemen tamamıyla —ve gayet tabii bilerek— es geçilmektedir. Gazetemiz, fazla iddialı olmamakla birlikte bu alandaki büyük boşluğu doldurmayı amaçlarından birisi olarak tesbit etmiştir.

Ülkemizde temel spor dallarının horlanılması ve terk edilmesi olmasa bu alanlarla ilgili yayınları önemli ölçüde kısıtlamaktadır. Ancak bize yol gösteren sosyalizm ve baş meselemiz Türkiye emekçilerinin kurtuluşu olduğu için, spordaki başka açımız da bu kapsam içinde şekillenecek, bir başka deyişle spor yayını, ülkemizin ve halkımızın meselelerinin tümünün bir parçası olarak ele alınacaktır.

İstanbul'un Günlük Fuel-Oil
İhtiyacı 6650 Ton

Önümüzdeki kış aylarında İstanbul'daki konutların fuel-oil gereksinmesinin günde 6.650 tona ulaşacağı saptanmıştır. İstanbul Ticaret Odası yetkilileri akaryakıtın kuponla dağıtılmasını önermiş ve ihtiyacı ancak bu şekilde karşılanabileceğini öne sürmüşlerdir.

İTO yetkililerinden alınan bilgiye göre İstanbul'da 1978 yılı içinde toplam tüketim 1,5 milyon ton olarak gerçekleşirken bunun 900 bin tonu kalorifer yakıtı, 600 bin tonu ise sanayi yakıtı olarak kullanılmıştır.

İstanbul'un 180 günlük kış dönemi boyunca fuel-oil ihtiyacının günde 6.650 ton olarak saptandığını bildiren yetkililer içinde bulunduğu koşullarda bunun karşılanmasının imkânsız olduğunu kaydederek şöyle konuşmuşlardır: «İstanbul'da fuel-oil dağıtımı serbest piyasada oluşacak yüksek fiyatlara göre gerçekleştirilecek olursa bir taraftan fuel-oil tüketiminin azaltılmasına ve dolayısıyla tasarruf edilmesine yol açılırken, diğer yandan satın alma gücü düşük olan alıcıların fuel-oil'e ihtiyaçları çok zaruri de olsa piyasadaki kalmalarına neden olacaktır.»

Atatürk Üniversitesine
Bağı Fakülte ve
Yüksek Okulların Açılış
Tarihleri Belirlendi

Erzurum, (a.a.) — Atatürk Üniversitesi'ne bağlı fakülte ve yüksek okulların 1979-1980 öğretim yılı başlama tarihleri belirlendi.

Öğrenci İşleri Müdürlüğünden bildirildiğine göre bağlı Fakülte ve Yüksek Okulların açılış tarihleri şöyledir:

— Ziraat Fakültesi, 1 Kasım

— Edebiyat Fakültesi, 18 Ekim

— İslami İlimler, 22 Ekim

— Diş Hekimliği Fakültesi, 15 Ekim

— Temel Bilimler ve Yabancı Diller Yüksek Okulu, 5 Ekim

— Fen Fakültesi, 1 Ekim

Ahmet Kaçmaz:

hiçbirini yerine getirmeyecek, dahası halkın demokratik özelemlerine ters düşen girişimlerde bulunarak, emekçilere bir yarar sağlamayacağı göstermiştir. En ibret verici olanı, faşist terörün MHP'den kaynaklandığı belliyken, CHP'nin bu fesat kaynağını kurutacak doğrultuda etkin çalışmalar yapmamış olmasıdır. Böylece daha da pervasızlaşan faşistler kahvede oturan sıradan yurttaşların dehi başına belâ kesilmişlerdir.

Üstelik CHP faşist zorbalık merkezlerinin üzerine gidilmesi doğrultusunda demokratik güçlerinden yükselen talebe de kul'klarını tıkmış, sosyal demokrasinin de kuyusunu kazdığını açıkça ilan eden faşistler karşısında benzersiz bir siyasi miyopluk örneği vermiştir.

Böyleyken, CHP'ye oy verilmesini istemek emekçilerin gerçek eğilimlerine taban tabana zıt düşmekten başka sonuç vermez. Sol adı na kendini en yetkili san'ınlar dahil işçilerden, emekçilerden CHP'ye oy verilmesini isteseler, bir sonuç alamazlar. Çünkü CHP'ye oy veremeye kararlı geniş bir kitle vardır ve kimsenin gücü bu kitleleri yine CHP'nin peşine takmaya yetmez. Onlar artık «kendi kurtuluşlarının kendi eserleri olmak zorunda olduklarını» kavramakta ve sosyalizme, örgütlü sosyalist harekete yönelmektedirler.

Ne ki, içinde bulunduğumuz şartlarda, yine CHP'ye oy verilmesinin gerekçesini sol'un bölünmüşlüğüne ve dağınkılığına dayandırmak, bir ölçüde kafa bulandırabilir. Sosyalist hareketin birliğini özleyen ve bölünmüşlüğü tepki duyanların, bir bölümü bu gibi çağrılarını etkisinde kalabilirler. Zaten CHP'ye oy veremeye kararlı olan böylesi, bölünmüşlüğü duydukları tepkiyi seçime önem vermemek ve sandığa gitmemek şeklinde gösterebilirler. İşte anti-faşist mücadelelerin ve halkın çıkarları açısından en kötüüsü de budur. Çünkü bu yoldan sosyalistlere verilmesi engellenen her oy, demokrasi saflarının kaybedeceği oylar olarak, MC partilerinin aktifine yzılacaktır. Ve böylece bir seçim zaferi kazanarak Hükümet'i çokertmeyi hesaplayan AP ve yandaşlarının değirmenine su taşımış olacaktır.

Hepsi bir yana, CHP'ye oy verilmesini, birlikçi geçinecek solun bölünmüşlüğüne dayandırmak hiç inandırıcı değildir. Çünkü seçimlere katılan sol partilerden biri, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, her zaman sosyalist birliği savunmuş, bu uğurda somut ve olumlu girişimlerde bulunmuştur. Ve nihayet bu seçimlerde CHP'nin solunda kalanlar için seçim bloku önerisi getiren, bu yolda yoğun çabalar sarfeden ve yabana atılmayacak sonuçlar elde eden yine TSİP'tir. Bu gerçekleri biliyorken, TSİP'in kararlı ve içten birlikçiliğini görmezden gelecek, bölünmüşlüğü «cezalandırmak» için de olsa CHP'nin destek-

TSİP Yarımca
Belediye
Seçimlerine
Katılıyor

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Kocaeli İl Örgütü tarafından yapılan açıklamaya göre TSİP Yarımca'da 30 Eylül 1979 tarihinde yapılacak Belediye Başkanlığı ve Meclis üyeliği seçimlerine katılıyor.

Belediye Başkanlığına aday PETKİM'de işçi olarak çalışan Türkiye Sosyalist işçi partisi üyesi Ahmet Köse gösteriliyor. TSİP İl Örgütü tarafından yapılan açıklamada özetle şöyle deniliyor.

«Tüm yarımca Halkının, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi saflarında 30 Eylül 1979 tarihinde yapılacak seçimlere katılması için ileri.

Tüm ilericileri, yurtseverleri, devrimcileri solun birliği için BARIŞ - DEMOKRASİ - BAĞIMSIZLIK ve SOSYALİZM MÜCADELESİNİN hasarıyla ulaşması için seçimlerde partimizi desteklemeye çağırıyoruz.»

Kağıt
Üzerinde
Üniversite

Eskişehir, (a.a.) — «Eskişehir'de üç yıl önce kurulan Anadolu Üniversitesi ve Tıp Fakültesinin kağıt üzerinde kalan bir üniversite olmaktan öteye gidemediği» ileri sürülmüştür.

DISK'e bağlı sendikalar ve 21 demokratik kuruluş başkanları bugün ortak bir açıklama yaparak Eskişehir Tıp Fakültesinde halkın sağlığı ile oynandığını ve Tıp Eğitimini yozlaştıran şekilde çağ dışı anti-demokratik bir eğitim düzeyi kurulmaya çalışıldığını öne sürmüştür.

Öte yandan, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekan vekili Orhan Ciyeroğlu, Tıp Fakültesinde politikanın yapılmadığını ancak, bazı derneklerin fakülte içine girerek, anarşi yaratmak istediklerini söylemiştir.

Lokavt

dönemde lokavt ve toplu işçi çıkartmalarının daha da artacağı, işverenlerin toplu iş sözleşmelerini bağlatısalara da hi daha ucuza işçi çalıştırmak amacıyla sendikacı işçileri tavsiye etmeye başlayacaklarına kesin gözüyle bakılmaktadır.

Yaşam koşullarının gittikçe zorlaşması, özellikle işçi sınıfı ve emekçi halkın üzerindeki olumsuz etkileri işçi işveren ilişkilerinde kendisini gösterdi. Sendikacı işçiler hayat pahalılığı karşısında dayanabilmek için günün koşullarının gerektirdiği toplu iş sözleşmeleri bağlatılamaya çabalamaktadırlar. İşverenler ise ekonomik bunalımı emekçi halkın sırtına yüklemek için demokratik, ekonomik hakları sınırlandırmaya, geriletmeye çalışmaktadırlar.

İşçilerin, sendikalaşma eğiliminin güçlenmesi karşısında işverenler iş yasasının, 13. ve 17. ayrica zaman zaman da 24. maddesini işleterek tek tek ya da toplu olarak işçi çıkartmaktadırlar. Son günlerde İnter Continental Oteli ve Ülker gıda maddeleri fabrikasında ve diğer iş yerlerinde başlatılan yasa dışı lokavt uygulamaları da güçlenen bu eğilimin kanıtları olarak açıkça görülmektedir.

İşçi işveren ilişkilerinin gün geçtikçe keskinleşmesi üzerine Türkiye'deki tekelci güçlerin kendi aralarında milyarlara aşan grev ve lokavt tonları oluşturmaya başlamaları ve bu yönde çağırılar çıkartmaları da işverenin kendi çıkarlarını artırma doğrultusunda ne kadar kararlı olduklarının açık bir delilidir.

Bu gelişmelerin önümüzdeki dönemde grev, lokavt, direniş ve toplu işçi çıkartımı uygulamalarının gün geçtikçe daha da yoğunlaşacağını açıkça göstermektedir.

Ecevit
Bugün Ankara'ya Dönüyor

Başbakan Bülent Ecevit 14 Ekim seçimleri dolayısıyla başlattığı seçim kampanyasının bir bölümünü bitirerek bugün Ankara'ya dönüyor. Cumartesi sabahı Adana'ya hareket eden Ecevit, daha sonra karayoluyla Hatay'a geçti. Ecevit yol üzerindeki Ceyhan, Dörtöyl, Ayaz, Erzin ve İskenderun'da konuşmalar yaptı. Antakya'da düzenlenen açık hava toplantısında vatandaşlara hitap etti.

CHP Genel Başkanı Ecevit, Hatay'da yaptığı konuşmada, MHP'ni eleştirirken, bu partinin «kendi faşist öğretilerini benimsemeyenlere, yasham hakkı tanımayan bir

Demirel Gezisine Edirne'de
Devam Ediyor

Konya (a.a.) — Propaganda gezisinin Konya etabını tamamlayan AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, bu sabah Edirne ve ilçelerinde kampanyasına devam edecek.

Gezisinin dördüncü gününde Karapınar ve Ereğli'de konuşan Demirel, oyların bölünmesini istegini yineledi ve MSP'den «anaharcı kardeşlerim» diye söz etti. Hükümeti eleştirirken,

ULUSAL DEMOKRATİK ÖZGÜRLÜKLER İÇİN

— Ulusal demokratik ilkerlerin özü, ulusların arasındakı zora dayalı her türlü baka karşı çıkmak ve ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunmaktır.

— Bu nedenle, ulusal demokratik hak ve istemler üzerindeki her türlü baskıya ve egemen milliyetçiliğe karşı çıkmak asgari demokratik görevdir.

TSİP: «ANAYASA
DEĞİŞİKLİĞİ İÇİN CHP-AP
İŞBİRLİĞİNE
ÇALIŞILYOR»

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Başkanlık Kurulu üyesi Çagatay Anadol, Anayasanın geriyeye doğru değiştirilmesi konusunda AP önerisine CHP'nin açık kapı bıraktığını söyleyerek bu konuda «CHP-AP işbirliğinin sağlanması için yoğun çabalar sürmektedir» demiş ve CHP grup başkan vekili Altan Öymen'in değişiklik için «yeşil ışık» yakmıştı.

Çagatay Anadol verdiği demeçte özetle şöyle demiştir:

«AP'nin getirmek istediği anti-demokratik Anayasa değişikliği önerisine karşı CHP tavrı almamıştır. CHP grup başkan vekillerinden Altan Öymen, bu konuda verdiği demeçte, «o ayrı bir konu» demiş ve Anayasanın değiştirmek gerekebileceğini ima ederek, bu konudaki anti-demokratik çabalara yeşil ışık yakmıştır.

Bilindiği gibi sermaye çevreleri ve diğer çeşitli baskı grupları iki partinin anayasa değişikliği konusunda, işbirliği yapmaları için yoğun çaba göstermektedirler. CHP bu çabalara ve değişiklik taleplerine karşı vaziyet almayarak konuyu bir pazarlık mizemesi yapmak dileğindedir.»

Çagatay Anadol, 12 Mart döneminde 60 kadar maddeyle ilgili geriyeye doğru değiştirilen 1961 Anayasasındaki son demokratik kalıntıların da, böylece yokedilmek istendiğini söyleyerek, bütün demokratik güçlerinin bu yeni gerici emellerine karşı güçbirliği halinde ortak mücadele vermelerini istedi.

D, Toprak İs
Engenleniyor

Ankara, 15 (anka) — Devrimci Toprak - İş sendikası, devlet üretme çiftliklerindeki örgütlenme çalışmalarının devlet üretme çiftlikleri genel müdürlüğüne genellendiğini ileri sürmüştür.

Devrimci Toprak - İş sendikası tarafından yapılan açıklamada, GÜÇ Genel Müdürlüğüne bağlı 5 işyerinde çalışan yüzlerce işçinin kendi sendikalarında birleşmesi üzerine Ankara'daki GÜÇ Merkez Atölyesi işyerinde üye işçilere yoğun baskı uygulandığını belirtmiştir.

baskı rejimiyle Türkiye'ye suskunluğun boğucu sükunetini getirme hevesinde olduğunu» ifade ederek şöyle demiştir:

«Anadolu'nun binlerce yıllık uygarlıklar ve kültürler potansiyel kaynaşp bütünleşerek oluşmuş Türk ulusunu, çağın insanlık anlayışına da, ulusal yapımıza da, Atatürk milliyetçiliğine de ters düşen bir ırkçılıkla bölmeğe kalkışmaktadırlar.»

Cumartesi günü uçakla İstanbul'a, oradan da Trabzon'a giden Ecevit, Rize ve Artvin ile bu illere bağlı bazı ilçelerde açık hava toplantılarında konuştu.

«Bunlar milletin hükümeti değildir. Yandık dememek sizlerin elinde. Sandığa sahip çıkın. Her eserde her iyilikte bizim imzamız var. Bizden ne kemlik görünüyorsunuz?» diyen Demirel, MSP'nin de söz vermesine rağmen İmam Hatip okullarını açmadığını belirtti.

Demirel'in gezisinin Konya etabında çok sıkı güvenlik önlemleri alındı, alana girmek isteyenlerin üstleri arandı.

— Başka ulusları ezen bir ulusun kendisinin de özgür olamayacağı gerçeğinden yola çıkarak, ulusal baskılara karşı tüm demokratik güçler birleşmelidirler. Gerçek kardeşliğin bu ökoşulu, ancak halk güçlerinin dayanışmasıyla sağlanabilir.

— İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Sonuç Belgesi ve Avrupa İnsan Hakları Kuruma Sözleşmesi gibi, Türkiye'nin de altına imza koyduğu önemli uluslararası demokratik belgelerle yazılı tüm ulusal demokratik ve kültürel haklar hayata geçirilmelidir.

— Faşizmin, sovenizmin ve her türlü siyasal gericiğin Türkiye'de özel olarak sistematik köruklediği Sovyet, Kürt ve Yunan düşmanlığına karşı, halkların kardeşliğine düşman tüm uygulamalar, politika ve propagandalara karşı, egemen milliyetçiliğin demagojilerine ve oyunlarına karşı demokratik ilkerler hayata geçirilmelidir.

— Anayasada yazılı olduğu halde kağıt üzerinde kalan ve yurttaşlar arasında ırk, dil, din, mezhep ayrımı gösterilmesini öğöören demokratik hükümler hayata geçirilmelidir.

— Helsinki Belgesinin 7 ve 8. ci maddelerinde yazıldığı şekilde ulusal dil ve kültürlerin önündeki anti-demokratik bariyerler kaldırılmalı, tüm yurttaşlara istediği dilden, okuma, yazma, yayın çıkarma ve eğitim yapma hakkı ve olanağı tanınmalıdır.

Maden-İş

ile toplanarak bir belirlendiği hedefleri de şöyle açıklamıştır.

«İzlevceğimiz ücret politikası, satın alma gücümüzü enflasyona karşı korumak ve geliştirmek. Son 20 ayda enflasyon oranı yüzde 176'ya varmıştır. Doğaldır ki bu artışa ek olarak bir ücret politikası yürüreceğiz. MESS Başkanının belirttiği makul ölçü, bizim için budur. Bu ölçü, kendi subjektif görüşlerimizden değil, enflasyonist gelişin nesnel dayatmaları sonucu, bilimsel olarak bulunan bir ölçüdür.

Ücret politikası yanı sıra, çalışma sürelerinin azaltılması, yasal izin sürelerinin artırılması, iş güvencesinin ve işyeri güvenliğinin sağlanması, genç işçilerin ve kadın emekçilerin özel olarak korunması gibi sosyal hak istemlerimiz olacaktır.»

Kemal Daisal'ın verdiği bilgiye göre, Türkiye Maden-İş üyesi işçilerin en yoğun olduğu MESS'e bağlı işyerleri, 3000'e yakın üye ile Oyak Renault, 2500 üye ile Profilo grubu ve yine 3000 üye ile Arçelik'in Gebze ve Eskişehir'deki fabrikalarıdır.

Gerçek
Durum

Sosyal demokrasiye bağlanan umutlar kaçınılmaz olarak suya düştü. İşte bu ortamda, faşistler ve işbirlikçileri kitlelerde karamsarlık yaratmak, onları çözümsüz bırakmak ve gitgide azgınlardan faşist saldırılar eşliğinde bir dizi komployla iktidara gelmek planını uyguluyorlar. 1930'lar Almanya'sındaki aciz ve teslimiyetçi sosyal demokrat iktidara karşı Hitler'in Nazi politikası, günümüz Türkiye'sinde faşistlerin başbuğu tarafından taklit edilmektedir.

Yaşanan siyasal keşmekeş içinde burjuvazi yurttaşlara CHP ile MC alternatiflerinden birisini, veya bir askeri diktatö —yada aynı anlama gelen Güney Kore, Brezilya tipi bir faşizmi— sunuyor. Yani halka «ölümlerden ölüm beğen» diyor.

Bizce asıl buzulması gereken oyun budur. Hepsini burjuva sınıf egemenliğine, onun sömürsüne, anti-demokratizmine, sovenizmine hizmet edecek bu alternatiflere karşı biricik çözüm yolunun emekçi halk hareketini güçlendirip iktidar hedefine yöneltmekten geçtiği bellidir.

Geniş kitlelerin karşı karşıya bulundukları değişik burjuva kombinasyonların bozulması, halk güçlerinin sosyalizm öncülüğündeki siyasal cephe- de toplanmasından geçer.

Ancak bu görevin başarılmasıyla, ülkenin siyasal arenasındaki güçler dengesi halk lehine değişmeye başlayabilir. Ancak bu şekilde burjuvazinin değişik siyasal alternatiflerine karşı halkın tek ve gerçek alternatifi yükselir.

Sosyalist ve ilerici güçler açısından bizce bugün asıl gerçekleştirilmesi gereken görev budur. Böyle bir ödev ise bölünmüş durumdaki sosyalist hareketin birleşmesini ve merkezleşmesini sağlamayı, sosyalist olsun ya da olmasın tüm demokratik güçlerin birlikteliğini ve işbirliğini başlatmayı gerektirir. Bu iki görev, birbirini dışılamayan, tersine birbirini bütünleyen öğelerdir.

Sosyalist hareketin birliği ve genel devrimci-demokratik mücadele güçlerinin birlikteliği şeklinde formüleştirdiğimiz bu politika, Türkiye'deki tüm devrimci-ilerici akımların sınıfsal ve ulusal baskıya karşı güçlerini birleştirmeleri amacına yöneliktir. Ancak bu şekilde Türkiye'de sosyalist, ulusal demokratik ve diğer ilerici hareketlerin ortak bir mücadele cephesinde toplanmaları mümkündür.

Gazetemiz, halk güçlerinin gündemindeki bu en güncel ve en önemli görevi katkı getirmeyi gündeminin birinci maddesine koymuştur. GERÇEK Gazetesi, sosyalist siyasal güçlerin birliği, işçi sınıfının sendikal birliği, bütün demokratik güçlerin birlikteliği, kısaca tüm halk güçlerinin birliği yolunda görev yaparken, siyasal gerçeklerin açıklanması işlevini de etkinleştirme kararındadır. Özellikle kitlelerin içinde bulunduğu siyasal ortamda ve politik dikkatlerinin arttığı seçim döneminde siyasal gerçeklerin açıklanması kampanyasının özgül bir önemi olacaktır.

Sınırlı olanaklarla çıkan bir günlük gazetenin şimdilik 6 sayfa olan hacminin her satırını, her satırını, topyekün halk hareketinin ve onun sosyalist ve demokratik birliğinin hizmetinde değerlendirmek amacımızdır. Bu konuda okurlarımızın yazı, öneri, uyarı ve eleştirileri, ya da maddi, manevi her türlü katkıları kuşkusuz ki, çabalarımıza güç katacaktır.

FBI, Seberg Hakkında
İftira
Kampanyası Açtığını
Kabul Etti

Washington — Amerikan Federal Polisi FBI, geçen hafta Paris'te intihar etmesiyle büyük siyasi yankılara yol açan sinema sanatçısı Jean Seberg hakkında uydurma haberler yaydığını kabul etti.

FBI'nin açıklamasına göre, 1970'lerde zenci haklarının savunuculuğunu üstlenen Jean Seberg'in itibarını kamu oyu önünde sarsma amacıyla Seberg hakkında iftira kampanyası açılması fikri, Los Angeles şubesi tarafından ortaya atılmıştı. Konu gizli bir muhtıra ile FBI Genel Merkezine duyurulmuştur. O tarihlere Edgar Hoover'in başkanlığını yaptığı FBI merkezi iftira kampanyası fikrini «şahane» olarak nitelermişti. Bunun sonucunda dedikodu yazarlarından birine Seberg'in Kara Panterler hareketinin liderlerinden birinden hamile kaldığını öne sürer bir haber yazdırılmış ve bu uydurma haber büyük tirajlı «Los Angeles Times» gazetesinde yayınlanmıştı.

O tarihlere Seberg'den boşanmak üzere mahkemece başvurusu olan ikinci kocası Roman Gary, sanatçının haberi okuduğunda 7 aylık hamile olduğunu, ve bebeğin babasının da

almanya'da
faşizm

Güncel Taleplerimiz

Bütün emekçi halk güçlerinin çıkarlarını ve taleplerini dile getiren GERÇEK Gazetesi, içinde bulunduğu seçim döneminde değişik sosyal kesimlerden ve meslek gruplarından tüm emekçilerin ivedi istemlerini yeniden ve yeniden savunmaktadır.

Emekçi kitlelerin gerçek ve nihai kurtuluşu ancak halkın kendi öz iktidarının kurulmasıyla mümkün olabilir. Ama halk güçleri, sosyalizm

önderliğinde bu iktidar mücadelesini, güncel ekonomik-demokratik emekçi talepleriyle bütünleştirmelidirler. Bu şekilde elde edilen demokratik ve ekonomik kazanımları, sosyal devrim mücadelesinin hizmetine sunarak iktidar mücadelemizi güçlendirmek gerekir.

Bugün emperyalistlerden ve yerli işbirlikçilerinden kaynaklanan politika ve uygulamalar nedeniyle siyasal demokrasi konusunda, işçile-

rin, köylülerin, memur ve teknik elemanların, kadın ve çocukların, tüm dar gelirli çalışanların hakları ve talepleri üzerinde, ezilen ulusun insanı temel, hak ve özgürlükleri, ulusal demokratik ve kültürel hakları üzerinde bas kılar vardır.

İşte, halk güçlerimizin nihai kurtuluş mücadelesinde, güncel bakımdan yeni demokratik mevzilerin ve ekonomik, siyasal hakların elde edilmesi, halk hareketinin

bileşmelerinden sosyalist ve demokratik mücadelenin bütünleştirilmesi ve ikincinin birinciyi bağımlı kılınması açısından önemlidir.

GERÇEK gazetesi bu güncel ve ivedi taleplerimizin en önemlilerini seçim ortamında burada topluca sıralarken, bunların pek çoğunu ayrı ayrı ve ayrıntılı olarak ileride ele alacak ve bu talepler için mücadele eden güçlerin işbirliğine katkı getirmeye çalışacaktır.

TÜRKİYE'NİN DEMOKRATİKLEŞMESİ DOĞRULTUSUNDA

— Sıkıyönetim kaldırılmalıdır.

— Faşist odaklar dağıtılmalı, MHP, ÜGİD ve diğer faşist örgütler kapatılmalı, sorumluları cezalandırılmalıdır.

— 12 Mart döneminde Anayasa'da yapılan anti-demokratik değişiklikler iptal edilmeli, Anayasa demokratlaştırılmalıdır.

— Başta 141-142 olmak üzere, fikir ve örgütlenme özgürlüğüne engelleyen her türlü ceza kanunu maddesi kaldırılmalıdır.

— Kitaplar, yayın organları ve sanat eserleri üzerindeki yasaklamalara son verilmelidir.

— Siyasal partiler ve seçim kanunu demokratlaştırılmalı, bütün halkın hayatın her alanında ve her sosyal ve ekonomik birimde, siyasal örgütlenmeye dahil olmak üzere, serbestçe örgütlenmesini sağlayacak hale getirilmelidir.

— Adalet mekanizması siyasal iktidarların tesirine maruz kalmayacak şekilde düzenlenmeli, askeri mahkemeler kaldırılmalı, savcılarının tayini hakimlerle aynı esasa getirilmeli, mahkemelerin halkın oyuyla işbaşına gelmesi sağlanmalıdır.

— İdam cezası kaldırılmalıdır.

— Gözaltı süresi hiç bir durumda 24 saati geçmemelidir.

— Faşistler ve geriller dışında, siyasal nedenlerle cezaevinde bulunan tüm tutuklu ve mahkûmlar serbest bırakılmalıdır.

— Toplum polisi kaldırılmalıdır.

— Jandarma, komando ve polis baskısına son verilmeli, dayak, işkence ve keyfi muameleler ve rüşvet sona erdirilmeli, sorumluları mutlak cezalandırılmalıdır.

— Sağlık hizmetleri tüm yurttaşlara parasız olarak sağlanmalıdır.

— Geçekodu yıkımı kesin olarak yasaklanmalıdır.

— Konut kiralari, her belediye çevresinde, sendika-

ların, belediyelerin ve kiracı temsilcilerinin katılacağı bir komisyon tarafından tespit edilmelidir.

— Sekiz saatlik işgünü her yerde uygulanmalıdır.

— Hafta sonu tatili iki gün olmalıdır.

— Ne sebeple olursa olsun işçinin ücretinden kesinti yapılmaması yasaklanmalıdır.

— İşçilerin işten çıkartılmalarında, işyerinde işçilerden seçilmiş disiplin komitesi kararı dışında kimse'nin yetkisi olmamalıdır.

— Asgari ücret, işçinin kendisinin ve ailesinin bilimsel olarak tespit edilmiş yaşama standardını karşılayacak şekilde, her belediye çevresinde, belediye ve sendika temsilcilerinden oluşacak asgari ücret komiteleri tarafından belirlenmeli ve her yıl yeniden saptanmalıdır.

— Mevcut sigorta kurumları, kesin olarak işçilerin de, netiminde ve yönetimine verilmelidir.

— Genel grev ve dayanışma grevi yasaklanmalıdır.

— İş kanunu demokratlaştırılmalı, tarım işçileri de bu kanun kapsamına alınmalıdır.

— Lokavt kaldırılmalı ve suç sayılmalıdır.

— İşsizlik sigortası kurulmalıdır.

— Çalışma hayatını ilgilendiren her türlü mevzuat demokratlaştırılmalıdır.

— Sendikası, sigortasız işçi çalışanlar cezalandırılmalıdır.

— Referandum yasallaştırılmalıdır.

— Emekçi köylüler için

— Toprak ve az topraklı köylüye geçimini sağlayacak kadar toprak verilmelidir.

— Taban fiyatları emekçi köylüye gözetilecek şekilde tespit edilmelidir.

— Emekçi köylülerin kooperatif, birlik vb. ekonomik ve demokratik örgütlenmesi önündeki her türlü anti-demokratik engel kaldırılmalıdır.

— Emekçi köylülerin tefeciler ve bankalara olan tüm borçları silinmeli, ve ipotekler kaldırılmalıdır. Tefecilik yapanlar ağır hapisle cezalandırılmalıdır.

— Özel durumları olan orman ve dağ köylülerinin ürünlerinin değerlendirilmesinde gerekli kolaylıklar gösterilmeli, yaşama ve çalışma koşulları köylüler yararına düzenlenmelidir.

— Emekçi köylülerin, tarımda ve hayvancılıkta, üretimi arttıracak ileri teknolojiden yararlanmaları için gerekli kolaylıklar gösterilmelidir.

— Kibris'in bağımsızlığına, toprak bütünlüğüne, egemenliğine ve bağılantısızlığına saygı gösterilmeli, bu amaçla öncelikle Birleşmiş Milletler kararları uygulanmalı, adada her iki toplumun da haklarını güvence altına alacak bir statü, adil ve kalıcı bir çözüm olarak getirilmesi için Birleşmiş Milletler çerçevesinde bir uluslararası konferans toplanmalıdır.

— Türkiye, Doğu Akdeniz'in güvenliği için, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Sonuç Belgesinde (Helsinki Belgesi) yazılı ilkelere uymalıdır.

— Kadınlar için

— Kadın-Erkek ayrımı yapılmaksızın eşit işe eşit ücret verilmelidir.

— Kadın sağlığına zarar veren alanlarda kadınların

çalıştırılması yasaklanmalıdır.

— Fuhuş kesin olarak yasaklanmalı, teşvik edenlerin cezaları ağırlaştırılmalıdır.

— Analık ve çalışma koşulları bağdaştırılmalı; çalışan annelerin çalışma koşulları çocuklarının sağlıklı beslenmesi, eğitilmesi ve yetiştirilmesini sağlayacak şekilde düzenlenmelidir.

— GENÇLİK İÇİN

— Seçme yaşı 18'e, seçilme yaşı 21'e indirilmelidir.

— Öğrenimdeki bilim ve öğrenim özgürlüğüne kısıtlanan öğrencilerin demokratik örgütlenmesini engelleyen tüm anti-demokratik mevzuat ve uygulamalara son verilmelidir.

— Yüksek öğrenime giriş üzerindeki kısıtlamalar tümüyle kaldırılmalı, her öğrencinin istediği yerde ve daldaki yüksek öğrenim görmesi sağlanmalıdır.

— 16 yaşından küçüklerin çalıştırılması yasaklanmalı, 16-18 yaş arasında işgünü 6 saatle sınırlandırılmalıdır.

— BAĞIMSIZLIK VE BARİŞ İÇİN

— Ülke bağımsızlığına ve egemenliğine karşı olan bütün emperyalist kuruluşlardan, NATO başta olmak üzere, çıkılmalıdır.

— ABD ile olan ikili antlaşmalar tek taraflı feshedilmeli, yenilerine olanak verilmemeli, ülkemizdeki her çeşit Amerikan üssü kapatılmalıdır.

— Bölge ve dünya barışına katkı getirecek, yumaşma sürecine yardımcı olacak bir dış politika izlenmeli, barış içinde birlikte yaşama ilkesi benimsenmelidir.

— Sosyalist ve bağılantısız üçüncü dünya ülkeleriyle iyi ilişkiler geliştirmek, bu ülkelere karşı dostluk ve işbirliği politikası gütmek, emperyalizm, sömürgecilik, yeni sömürgecilik karşı verilen ulusal kurtuluş hareketlerini ve ulusal demokrasi mücadelesini desteklemek halkımızın talebidir.

— Amerikan emperyalizminin Türkiye'yi sosyalist ülkeler ve Orta Doğu halklarına karşı bir ileri karakol olarak kullanarak, bölgede yarattığı gerginliği arttırmasına karşı bağımsızlık ve barış güçleri birleşmelidir.

— Komşu devletlerle olan uyumazlıklarda zora başvurulmamalı, sorunlar, görüşmeler yolunda, barışçıl yöntemlerle çözümlenmelidir.

— Emperyalist silah tekelinin Türkiye ile Yunanistan arasında gerginlik yaratmak suretiyle kışkırttığı silahlanma yarışına son verilmelidir.

— Kibris'in bağımsızlığına, toprak bütünlüğüne, egemenliğine ve bağılantısızlığına saygı gösterilmeli, bu amaçla öncelikle Birleşmiş Milletler kararları uygulanmalı, adada her iki toplumun da haklarını güvence altına alacak bir statü, adil ve kalıcı bir çözüm olarak getirilmesi için Birleşmiş Milletler çerçevesinde bir uluslararası konferans toplanmalıdır.

— Türkiye, Doğu Akdeniz'in güvenliği için, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Sonuç Belgesinde (Helsinki Belgesi) yazılı ilkelere uymalıdır.

— Kadınlar için

— Kadın-Erkek ayrımı yapılmaksızın eşit işe eşit ücret verilmelidir.

— Kadın sağlığına zarar veren alanlarda kadınların

Grev Hakkına Yeni Saldırı Yöntemleri Deneniyor İnter Grevi ve Gerçekler

İnter. Continental Oteli'deki grev 91. gününü doldurdu. 485 işçinin çalıştığı ve işletmeciliğini Inter-Continental Hotels (Netherlands Antilles) N.V. Şirketinin yaptığı bu otelde grevin başlaması üzerine işveren şirket, oteli kapatmış ve işçileri işten çıkartarak işi akitlerini feshetmiştir.

KAMUOYU YANILTIK İSTENİYOR

Kamuyuna daha çok işçi işveren arasında toplu sözleşme görüşmelerinde uyumsuzluk biçiminde yansıyan ve yansıtılmak istenen bu grev içindeki durumun hiç de böyle olmadığını, Türkiye'de sömürülürünü sürdüren çok uluslu tekel-lerden ikisi arasındaki mücadele sonucunda işçilerin yasal haklarını elde etmek için greve gitmek zorunda kaldıklarını görmekteyiz.

Bilindiği gibi İ.C. Otelinin binası ve diğer demirbaşları

ranını kabul etmek durumunda kalacak.

GREV HAKKINI KISITLAMA AMACI

Diğer yandan ise İ.T. ve O.A.S. da boş durmuyor. O da hem kendisine uyumsuzluk çıkartan ortağı İ.C.'den kurtulmaya, hem de ekonomik demokratik haklarına bilinç-

patıp gitmesini bekliyor. Böylece hem işçilerin kıdem tazminatlarını ödeme yükümlülüğünden kurtulacak, hen. de yeni ortağı Holyday-İns. ile kendisine daha çok kâr getiren yeni bir mukavele imzalayacak. Fakat en önemlisi ise DİSK'e bağlı Oleyis Sendikasına üye olan bilinçli ve kararlı 485 işçi-

ise köşesine çekilmiş, yasal ve haklı grevlerini sürdüren ve yasaya aykırı olarak işlerine son verilen grevci işçilerin pes etmesini bekliyor. Bekliyor ki, o işçiler pes etsinler, grevden vazgeçsinler, üç-beş kuruş tazminata eyvallah deyip, başka yerlerde iş arasınlar. Ondan sonra kendisi yeni ortağı Holyday-İns.'le oteli tekrar açacak, belki de daha önce de belirttiğimiz gibi adını da Holyday Oteli koyacak!

İşverenler —bu olayda çok uluslu tekel —böylesine oyunlarla ve akla gelmedik tezgâhlarla işçi sınıfının en doğal ekonomik, demokratik mücadelesini baltalamaya, baskı altına almaya ve kendi kârları, daha fazla kârları uğruna yüzlerce, binlerce işçiyi sokacağı atmayla, ahlaka mahkûm etmeye çalışırken, onların borazanlığını yapan burjuva gazeteleri ve o gazetelerin köşelerine tünemiş, burjuvazinin borazanı başısı satılık kalemler işçileri «haydutlukla suçluyor, tekel-lerin genel müdârlarının ağzından işçi sınıfına küfür ediyorlar. İşçilerin istemlerini sapırmaya çalışıyorlar. Kamuyu yanıltmak, işçi sınıfını tecrit etmek istiyorlar.

İşçilerin gittikçe artan hayat pahalılığı karşısında istedikleri ücret zamlarını a-bartmaya çalışıyorlar, İ.C. şirketinin yanında saf tutup işçilere ve onların haklı istemlerine saldırıyorlar.

Tabii ki, işverenlerin bu oyunları ve tezgâhları sonuç vermeyecektir. Onların bir taşla bir kaç kuş vurma girişimleri ters tepecektir. Bilinçli ve kararlı İ.C. işçileri ve diğer işçiler bu oyunları sadece İ.C.'de değil, bütün işyerlerinde bozacaklardır. İ.C. otelinde çalışan 485 emekçi kardeşimizin üç aydan beri süren bilinçli ve kararlı mücadelesi bunun kanıtıdır.

İ.C. işçileri mücadelelerinde kararlı olduklarını dost, düşmana gösteriyorlar.

İnter Talepleri «Aşırı» mı?

İnter işçilerinin talep ettikleri ve işverenin de «çok fazla» diye yaygara koparttığı ekonomik - demokratik haklar, aslında İstanbul Sheraton otelinde yine OLEYİS'in yaptığı sözleşme yer alan kazanımların aynı. İnter işçileri, Sheraton'da olduğu gibi, birinci yıl için 6 bin, ikinci yıl içinse 5 bin 500 lira ücret artışı ve ayrıca her kıdem yılı için 200 lira kıdem zammı ve yılda 4 maaş tutarında ikramiye ve çeşitli yan ödemeler talep etmektedirler. Bütün bunların toplamı olarak, yasal kesintiler çıkarıldıktan sonra her işçinin eline geçen net ücret 7 ile 8 bin lira arasında olmaktadır. İşte İnter işverene göre çok «aşırı» olan talepleri!

li ve kararlı bir biçimde sahip çıkan Oleyis üyesi işçilerden kurtulmaya çalışıyor. Bunun için de «Ben işveren değilim,

İstanbul Turizm ve Otelcilik A.Ş.'ne aittir. Bu anonim şirketin sermayesinin çok büyük bir bölümünü çokuluslu tekel-lerin Türkiye'deki bir uzantısı durumunda olan Osmanlı Bankası ait bulunmaktadır. Otelin işletmeciliğini ise yine çokuluslu tekel-lerden birisi olan İ.C. Hotels (Netherlands Antilles) yapmaktadır. Bu şirket de uluslararası düzeyde çeşitli alanlarda faaliyet gösteren Pan-Am grubuna bağlıdır.

SÖMÜRÜ KAVGASI

İşte esas uyumsuzluk çokuluslu bu iki yabancı tekel arasında çıkmıştır. Aralarında kira mukavelesi adı altında kâr ortaklığı kuran bu iki tekel, daha sonra uyumsuzluğa düşmüşlerdir. Kendi aralarındaki anlaşmaya göre, İ.C. oteli işletilecekti ve elde ettiği net gelirin yüzde 80'ini «kira karşılığı» adı altında İstanbul Turizm ve Otelcilik A.Ş.'ne verecekti. Bugüne kadar elde ettikleri kârı kendi aralarında bu şekilde paylaşan çok uluslu iki tekel, kârın bölüşümünde anlaşamamışlardır. İ.C. kârdan aldığı yüzde 20 hisseyi daha fazlaya çıkartmak istemiştir. Karşı taraf bu istemi kabule yanaşmamıştır. Bunun üzerine İ.C. Toplu sözleşme görüşmelerinin başlamasını beklemiş ve sözleşme görüşmelerinde uzlaşmaz bir tavır takınarak Oleyis Sendikasını grev kararı almak zorunda bırakmış ve işçiler greve başlamışlardır.

İ.C. burada bir taşla iki kuş vurmaya çalışırken, aynı şekilde İ.T. ve Otelcilik A.Ş.'de bir taşla birkaç kuş birden vurmaya çalışmaktadır. İ.C., işçilerin en doğal ve en haklı ekonomik demokratik istemlerini günün koşullarına göre çok fazla talep ediyor» diyerek kamuyu yanıltıp, işçileri aşırı talepli ve uyumsuzluğun, dolayısıyla grevin yaratıcısı olarak göstermeye, kendisine haklılık kazandırmaya çalışıyor. Bir yandan da kârdan elde ettiği payı, daha da arttırmak için bu uzlaşmaz tavrı ile turizm sezonunda grevin başlamasına neden oluyor. Neden oluyor, çünkü grevin başlaması, otelin işletilmesini, kâr elde edilmemesine yol açacak. Kâr elde edilmeyince İ.T. ve O.A.S.'de kira aldı altında kârdan pay alamayacak, a-lamayınca da daha az kâr a-razı olup, İ.C. şirketinin kâr-dan daha fazla pay alma o-

GREV HAKKI VE LOKAVTLAR KONULU PANEL

DİSK'in düzenlemiş olduğu Grev Hakkının Kısıtlanması ve Lokavtlar Konulu Panel DİSK Araştırma Bürosu Başkanı Sadun Aren, İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın, Gazeteci Şükran Ketenci'nin de katılmasıyla İstanbul'da işçilerin lokavt uygulaması inter otelinde yapılmıştır.

Panel'e katılan konuşmacılar Grev hakkının kısıtlanması girişimlerini yaparak lokavtın yasa dışı bir uygulama olduğunu savunmuşlardır. Toplantı da toplu sözleşme görüşmelerinin yoğunlaştığı son günlerde grev kısıtlamalarının alabildiğine yoğunlaştığı ve lokavt uygulamalarının giderek arttığı dile getirilmiştir.

Panelde bir konuşma yapan İstanbul Barosu

Başkanı Av. Orhan Apaydın konuyu hukuksal olarak irdelerek, işverenlerin kanunların açıklarından yararlanıp çeşitli oyunlar çevirdiklerini, emekçilerin bu oyunlara girmemesi için haklı grevlerinde sonuna kadar yanlarında olacağını söylemiştir. DİSK Araştırma Bürosu Başkanı Prof. Sadun Aren, ise, işçi sınıfının şimdiye kadar kazandığı haklardan söz eder, ekonomik açıdan 1963 ten bu yana değişim değerine göre artışın olmadığını, tersine yüzde 16'lık bir düşme kaydedildiğini, buna karşılık son mali yılda işverenlerin zarar ediyoruz demelerine rağmen yüzde yüze varan kârlar elde ettiklerini söylemiştir. Toplantı DİSK Yürütme Kurulu üyesi Kemal Nebioğlu'nun konuşmasıyla sona ermiştir.

Devamı 5. sayfa

Gerçek Konuşalım

Hüseyin Hasancebi

Ne Cüret

En çok satan sağıcı bir gazetenin köşe yazarlarından biri, işçi sınıfımıza «haydut» denmesinden çok hoşlanmış.

Türkiye'de işçiler «hayduttur» diyen gazete, Almanya'da yayınlanan gerici-faşist kırmızı bir gazete.

Bu Alman gazetesine göre bizim işçilerimiz bir Alman firmasının Türkiye'de iflâs etmesine sebep oldukları için «haydutmuş»lar.

Türkiye'de yatırım yapacak olan yabancı iş adamları, öncelikle işçi sınıfımızın «haydutluklarıyla» uğraşmak zorunda imişler.

Sermayenin tercümanı Alman işadamlarının işçi sınıfımıza yakıştırdığı sıfatı dolamış parmağına. Tercüme ediyor ve işçilere küfrediyor.

Daha çok İnter Continental Oteli işçilerine «haydut» diyor bu gerici yazar. CIA'dan İTT şirketine kadar uzanan kuşku ilişkilerin tercümanı, İnter patronunun «Türkiye'de otelcilik şeref» kazandırdığını söylüyor. Patronun lokavt ilân edip oteli ni kapatmasını işçileri sorumlu tutuyor.

Bu oteli kimlerin kullandığı veya kullanabileceği, 1977 1 Mayıs'ında görülmüştür. 36 Emekçinin kanı bu otelin pencerelerine sıçramıştı o gün.

Burjuvazi, sömür, talan ve haydutluklarına çoğunlukla bir kılıf geçirme gereği duyar. Her melâneti işler ama, kılıfını da hazırlar. Bizde burjuvazi ve onun tercümanları buna bile gerek görmüyorlar. İşçilere açıkça küfrediyorlar. İşçi ücret istediği için, alamayınca yasal grev hakkını kullandığı için patronlar ise, greve karşı, yasal olmayan lokavt yoluna başvurup işçileri sokağa döktüğü için, hep işçi «hayduttur» bunlara göre.

Ama bütün bunlara rağmen, işçi sınıfının bilinçlenmesinde oynadığı rolü inkâr etmemek, hakını teslim etmek gerek «bu basın cetesini»nin!

İşçilere küfretmekle kalsalar iyi. Her gün sayfalarında sosyalistlere küfrediyorlar. Sosyalistleri: «İşçi sınıfının iktidarını kurmak istemekle» suçluyorlar.

Hem de bunu, işçilerin gözlerine baka baka söylüyor ve yazıyorlar.

Sahi, işçiler ne düşünüyor dersiniz bu durumda? İşçilerin ne düşündüğünü bilseleleri korkudan dudakları uçuklardı.

Cür'etleri, bilgisizlikleridir.